

บทที่ ๒

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยที่นำเสนอในบทนี้ เสนอเป็นลำดับชั้นตามวัตถุประสงค์ในการวิจัยที่ทั้ง ๖ โดยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เก็บไว้ว่า เป็นไปตามสมมติฐานในการวิจัยที่ตั้งไว้หรือไม่ โดยจะเสนอเป็นลวดลาย ดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายในการจัดตั้งโรงเรียนราษฎรในสังกัดกองทัพอากาศ

ในการวิเคราะห์ความมุ่งหมายในการจัดตั้งโรงเรียนราษฎรสังกัดกองทัพอากาศนั้น ผู้วิจัยจะเสนอประวัติความเป็นมาของเหล่าโรงเรียนโดยสังเขป และเสนอความมุ่งหมายในการจัดตั้งพร้อมทั้งเหตุผลประกอบความมุ่งหมายโดยละเอียด เพื่อจะนำมายังวิเคราะห์ดังนี้

๑. โรงเรียนสหวิทยาระชาดัย ตั้งอยู่ในบริเวณกองทัพอากาศ คอนเมือง เป็นโรงเรียนสหศึกษา รับนักเรียนไม่ กติกา เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล จนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ ให้เปิดทำการสอนได้ในปีการศึกษา ๒๔๙๐ ไร้อาคารและแบบเรียน ตลอดจนระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ความตั้งของโรงเรียนราษฎรท่าอากาศยานทุกประการ ได้รับเงินอุดหนุนจากกองโรงเรียนราษฎรเหมือนกับโรงเรียนราษฎรอื่น ๆ กระทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยฐานะเทียบเท่าโรงเรียนรัฐบาล เมื่อปีการศึกษา ๒๔๙๕ ปัจจุบันโรงเรียนนี้จัดการเรียน ๑๐ ห้อง มีห้องเรียนรวมทั้งสิ้น ๖๖ ห้องเรียน และห้องกิจกรรมอื่นนอกเหนือ มีครู ๑๒๐ คน นักเรียน ๒๕๑๙ คน ในการตั้งโรงเรียนนี้ขึ้น กองทัพอากาศมีความมุ่งหมาย คือ

(๑) เพื่อได้เป็นสถานที่ศึกษาสำหรับบุตรหลานข้าราชการ คณงาน ลูกจ้าง ลูกจ้างในสังกัดกองทัพอากาศ ทั้งนี้เนื่องจากในขณะนั้น (พ.ศ. ๒๔๙๐) ภายในรัศมี ๑๐ กิโลเมตร รอบคอนเมืองมีโรงเรียนรัฐบาลขนาดเล็กอยู่เพียงโรงเรียนเดียว โรงเรียนราษฎรอื่น ๆ ยังไม่มี จึงเป็นที่ลำบากแก่เด็กนักเรียนที่เป็นบุตรหลานข้าราชการกองทัพอากาศ

ซึ่งพักอาศัยอยู่ก่อนเมืองมาถ ในการที่จะต้องเดินทางเข้าไปศึกษาในพระนคร และการคมนาคมก็ยังไม่สะดวกเหมือนปัจจุบันนี้

(2) เป็นการช่วยเหลือให้บุตรหลานประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียง กองทัพอากาศก่อนเมือง ได้มีสถานที่ศึกษาพอสมควร เป็นการส่งเสริมและช่วยเหลือการศึกษาของประเทศไทยอีกแรงหนึ่ง เหตุผลเช่นเดียวกับในข้อ (๑) และได้ช่วยให้บุตรหลานของประชาชนที่อยู่ห่างออกไป ซึ่งเดิมไม่มีโอกาสศึกษาเลย ได้มีโอกาสบ้าง เพราะระยะทางพอจะเดินทางมาศึกษาได้

(3) เป็นการช่วยเหลือสวัสดิการ ข้าราชการ ลูกจ้างในกองทัพอากาศให้ดีขึ้น เพราะโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นมา แม้จะเป็นโรงเรียนราษฎร์ก็จริง แต่อยู่ในความอุปถัมภ์ของหน่วยราชการ ใ้ราชการสนับสนุนจากกองทัพอากาศเป็นส่วนใหญ่ ค่าเล่าเรียนและค่าบำรุงต่าง ๆ ได้แก่นักเรียน จึงน้อยกว่าโรงเรียนราษฎร์อื่น ๆ เป็นการช่วยเหลือในทางอ้อม และยังเป็นเหตุให้นักเรียนที่เป็นบุตรประชาชนได้รับผลอันดีด้วย¹

2. โรงเรียนช่างอากาศยาน ตั้งอยู่ในบริเวณกรมช่างอากาศยานของชื่อ เป็นโรงเรียนนอตกศึกษา วิชาที่เรียนไปกลับ ได้เปลี่ยนชื่อมาจากโรงเรียนเดิม ซึ่งชื่อว่า "โรงเรียนช่างฝีมือวิศวกรวิชา" โรงเรียนเดิมนี้ให้เปิดศึกษาการสอนตั้งแต่ พ.ศ. 2480 แบ่งการสอนเป็น 2 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ตอนตามหลักสูตรประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนตามหลักสูตร มัธยมศึกษาช่าง แต่เพื่อวิชาช่างซ่อมอากาศยานไว้ด้วย เพื่อเตรียมนักเรียนไว้สำหรับโรงเรียนช่างอากาศยานต่อไป ต่อมาได้แยกระดับมัธยมศึกษาออกไปต่างหากเป็นโรงเรียนช่างช่างอากาศโดยเฉพาะ ส่วนระดับประถมศึกษายังคงเป็นโรงเรียนราษฎร์ความเดิม ภายหลังสงครามโลกครั้งที่สองแล้ว ทางราชการได้เห็นว่ามีบุตรหลาน ข้าราชการ คนงานในสังกัดกรมช่างอากาศยานมีมากขึ้น หากสถานที่เล่าเรียนได้ยาก และบุตรหลานประชาชนในระแวกใกล้เคียงก็มีจำนวนไม่น้อย ที่ไม่สามารถจะหาโรงเรียนเข้าศึกษาได้ จึงได้ปรับปรุงโรงเรียนวิศวกรวิทยา โดยเปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสูตร

¹ โรงเรียนพุทธนิมิตธรรมศาลาชัย, หนังสืออนุสรณ์คุณนิมิตธรรมศาลาชัย 2504, (พระนคร : โรงพิมพ์พุทธวารอากาศ, 2504) หน้า 37.

กระทรวงศึกษาธิการขึ้น และเปลี่ยนชื่อโรงเรียนเป็น "โรงเรียนช่างอากาศอ่ารุง" เมื่อ พ.ศ. 2493 โรงเรียนนี้กระทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยฐานะเทียบเท่าโรงเรียนรัฐบาล เมื่อ พ.ศ. 2491 ในปัจจุบันได้รับเงินอุดหนุนจากกระทรวงศึกษาธิการ เช่นเดียวกับโรงเรียนราษฎรอื่น ๆ มีอาคารเรียน 5 หลัง มีห้องเรียน 53 ห้องเรียน และมีห้องกิจกรรมต่าง ๆพอสมควร เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล จนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีครู 83 คน นักเรียน 2170 คน

ความมุ่งหมายของทางราชการที่จัดตั้งโรงเรียนนี้ขึ้น คือ

- (1) เพื่อเตรียมฝึกเรียนเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนช่างอากาศของกองทัพอากาศในขณะนั้น ปัจจุบันได้มีลักษณะอาคารสอนไม่จากเดิม ทำให้ความมุ่งหมายตามนี้หมดไป
- (2) เพื่อช่วยให้บุตรหลาน ข้าราชการ พนักงาน สังกัดกองทัพอากาศ ที่ช่วยกันเลี้ยงช้าง มีสถานศึกษาเรียนจน เป็นจบแก่ความต้องการ เป็นการช่วยเหลือค่า สวัสดิการแก่ครอบครัว และหน่วยงานกองทัพอากาศ
- (3) เพื่อให้การศึกษาแก่เยาวชนในบริเวณใกล้เคียง กรมช่างอากาศอ่ารุงขึ้น เป็นการช่วยเหลือเสริมแนวพัฒนาของชาติอีกด้วย ²

3. โรงเรียนทหารอากาศอ่ารุง ตั้งอยู่ในบริเวณกองบิน 4 อำเภอหาดดี จังหวัดนครสวรรค์ เป็นโรงเรียนสหศึกษา รับนักเรียนไม่ดัดจริต ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการได้ มีการสอนในปี พ.ศ. 2496 กระทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยฐานะเทียบเท่าโรงเรียนรัฐบาล เมื่อปี พ.ศ. 2509 มีชั้นเรียนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาตอนต้น ปัจจุบันมีอาคารเรียน 7 หลัง มีห้องเรียน 29 ห้องเรียน ห้องกิจกรรมต่าง ๆ มีหอประชุมถาวรที่ทันสมัย ความจุกว่า 1,000 คน 1 แห่ง มีครู 53 คน นักเรียน 967 คน ไม่อยู่ในความอุดหนุนของกระทรวงศึกษาธิการ

ในการตั้งโรงเรียนแห่งนี้ขึ้น ³ กองบิน 4 มีความมุ่งหมายดังนี้

² โรงเรียนช่างอากาศอ่ารุง, ประวัติโรงเรียนช่างอากาศอ่ารุง (ฉบับพิมพ์อักษราเนา) หน้า 1-3.

(1) เพื่อเป็นสถานที่ศึกษาของบุตรหลาน ข้าราชการ และคนงานในกองบิน 4 เนื่องจากบริเวณที่ตั้งกองบิน 4 อยู่ห่างไกลจากตัวอำเภอตากะถีมาก ไม่สะดวกที่จะเดินทางไปเรียนยังโรงเรียนในอำเภอตากะถี และโรงเรียนในอำเภอตากะถีก็มีไม่เพียงพอที่จะรับนักเรียนทั้งหมดที่เป็นบุตรหลาน ข้าราชการ คนงาน ซึ่งตั้งกองบิน 4 ได้

(2) เพื่อช่วยให้บุตรประชาชนทั่วไปในบริเวณใกล้เคียงกองบิน 4 ได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนเพิ่มขึ้น เนื่องจากโรงเรียนอยู่ใกล้บ้าน และคมนาคมสะดวกขึ้น³

4. โรงเรียนสิงหนาท ตั้งอยู่ในบริเวณกองบิน 5 ตำบลเมือง จังหวัดระยอง ต.รีขันธ์ เป็นโรงเรียนสหศึกษา รับนักเรียนโขนกลับ ให้รับอนุญาตจากระทรวงศึกษาธิการให้เปิดทำการสอนได้ในปี พ.ศ. 2493 สอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาตอนต้น จนถึงมัธยมศึกษาตอนต้น ะทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยฐานะเทียบเท่าโรงเรียนรัฐยาธ ในปี พ.ศ. 2498 ได้รับการยุทโธปกรณ์จากระทรวงศึกษาธิการเช่นเดียวกัน ในปัจจุบันมีอาคารเรียนชั้นเดียว 4 หลัง 10 ห้องเรียน มีครู 21 คน นักเรียน 244 คน

ในการจัดตั้งโรงเรียนนี้ขึ้น กองบิน 5 มีความมุ่งหมายดังนี้

(1) เพื่อช่วยใ้บุตรหลานของข้าราชการ คนงาน ในกองบิน 5 มีสถานศึกษาเล่าเรียน เนื่องจากกองบิน 5 ตั้งอยู่ห่างไกลจากตัวเมืองเกินกว่า 5 กิโลเมตร ไม่มีชุมชนอยู่ในบริเวณใกล้เคียง โรงเรียนใด ๆ จึงไม่มี บุตรหลานข้าราชการต้องเดินทางไปเรียนหนังสือที่โรงเรียนในเมือง กระทบกระทั่งไม่มี ทำให้เด็กนักเรียนไม่ได้รับความสะดวก จึงจำเป็นต้องตั้งโรงเรียนขึ้นในบริเวณกองบิน 5 เพื่อให้เป็นที่พักศึกษาเล่าเรียนของนักเรียนเหล่านั้น

(2) เป็นการช่วยเหลือสวัสดิการข้าราชการ และคนงาน เพราะโรงเรียนนี้เก็บค่าเล่าเรียนถูก เสียค่าใช้จ่ายน้อย เป็นการประหยัด⁴

³ โรงเรียนทหารอากาศบางรุ้ง, หนังสืออนุสรณ์ทหารอากาศบางรุ้ง (พระสมุห : โรงพิมพ์เบ็ดเตล็ดการพิมพ์, 2512), หน้า 67.

⁴ โรงเรียนสิงหนาท, จากการสัมภาษณ์ครูใหญ่โรงเรียนสิงหนาท (ประจวบคีรีขันธ์ : 9 กุมภาพันธ์ 2514 เวลา 15.30 - 15.30 น.).

5. โรงเรียนตลาดใหม่ก่อนเมือง ตั้งอยู่คนโตของตลาดใหม่ก่อนเมือง ทางทิศตะวันตกของกองทัพอากาศ กรมการบินหลวงเรือน จัดสร้างขึ้นได้รับอนุญาตให้เปิดทำการสอนเมื่อ พ.ศ. 2501 วิทยากรโรงเรียนโกลสลับ สอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาตอนต้นจนถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ยังไม่ได้รับการรับรองวิทยฐานะเทียบเท่าโรงเรียนรัฐบาล แต่ได้รับเงินอุดหนุนจากกระทรวงศึกษาธิการเช่นเดียวกัน ปัจจุบันนี้มีอาคารเรียน 2 หลัง มีห้องเรียน 11 ห้องเรียน ครู 13 คน นักเรียน 497 คน

ในการสร้างโรงเรียนนี้กรมการบินหลวงเรือนกองทัพอากาศมีความมุ่งหมายดังนี้

(1) เพื่อเป็นส่วนที่ศึกษาของบุตรหลานประชาชนที่มีระบอบกิจการอาศัยอยู่ในบริเวณตลาดใหม่ก่อนเมือง ตั้งขึ้นเพื่ออากาศใหม่ก่อนเมือง เป็นตลาดที่กรมการบินหลวงเรือนจัดตั้งขึ้นเพื่อเก็บผลประโยชน์เป็นรายได้ และนั่นจึงเป็นหน้าที่ของกรมการบินหลวงเรือนที่จะต้องจัดการศึกษาให้กับประชาชนผู้ประกอบกิจการอาศัยอยู่ในตลาดแห่งนั้น

(2) เพื่อเป็นสถานที่ศึกษาของบุตรหลานข้าราชการ ประชาชนทั่วไปที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง ไม่ต้องเดินทางมาเรียนที่อื่นที่ไกลกว่านี้⁵

จากประวัติอย่างย่อ ๆ และความมุ่งหมายในการสร้างโรงเรียนแต่ละโรงเรียนที่กล่าวมาแล้วพอจะประมวล และสรุปได้ว่า โรงเรียนราษฎรสังกัดกองทัพอากาศที่สร้างขึ้นมีความมุ่งหมายที่สำคัญเรียงตามลำดับดังนี้

อันดับที่หนึ่ง คือช่วยเหลือนุทรหลานของข้าราชการ ทนงาน สังกัดกองทัพอากาศ

อันดับที่สอง เพื่อเป็นการช่วยเหลือบ้านสวัสดิการ และแม่เฒ่าภรรยา ข้าราชการ ทนงาน สังกัดกองทัพอากาศ

อันดับที่สาม เพื่อช่วยให้บุตรหลานประชาชนทั่วไปในบริเวณใกล้เคียงที่ถึงเขตแดนนี้ ได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียน เป็นการส่งเสริมการศึกษาของชาติให้กว้างขวางออกไป

⁵ โรงเรียนตลาดใหม่ก่อนเมือง, จดการสัมภาษณ์ครูใหญ่โรงเรียนตลาดใหม่ก่อนเมือง (พระชนม: 4 มีนาคม 2514 เวลา 10.45 - 11.45 น.).

ในการพิจารณาว่าการดำเนินการของโรงเรียนต่าง ๆ เป็นไปอย่างเหมาะสมเพียงใดนั้น จะวิเคราะห์ได้จากนักเรียนที่เข้าศึกษาในแต่ละโรงเรียนว่ามีบุตรหลานที่เข้ารับการศึกษาภาคต่อได้ บุตรประมาณเท่าใด ซึ่งแสดงได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงประเภทของนักเรียนในโรงเรียนราษฎร์สังกัดกองทัพอากาศ (สำรวจครั้งสุดท้ายเมื่อ 18 มกราคม 2514)

ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน ในโรงเรียน	บุตรข้าราชการทหารอากาศ		บุตรประชาชน	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พุทธนิยะวรณาลัย	2,519	1,033	41.01	1,486	58.99
โรงเรียนอากาศนารุง	2,178	1,068	49.03	1,110	50.97
ทหารอากาศนารุง	967	733	75.80	234	24.20
สิงหนาท	214	211	86.47	33	13.53
ตลาดใหม่ถนนเมือง	497	194	39.03	303	60.97
รวม	6,405	3,239	50.57	3,166	49.43

ที่มา : ทะเบียนนักเรียนประจำการศึกษา 2513 ของโรงเรียนราษฎร์ สังกัดกองทัพอากาศ และโรงเรียน

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่านักเรียนในโรงเรียนราษฎร์สังกัดกองทัพอากาศ ร้อยละ 50.57 เป็นบุตรข้าราชการทหารอากาศ ส่วนที่เหลือร้อยละ 49.03 เป็นบุตรประชาชน ซึ่งรวมทั้งบุตรประชาชนที่พักอาศัยกับครอบครัวทหารอากาศ และบุตรประชาชนที่อยู่ไกลถึงยังมีเวลาดูแลบุตรทหารอากาศ เมื่อวิเคราะห์ดูจากตัวเลขในตารางแล้วจะเห็นว่าจำนวนนักเรียนในโรงเรียนราษฎร์ สังกัดกองทัพอากาศที่ตั้งอยู่ในจังหวัดพระนคร คือ โรงเรียนพุทธนิยะวรณาลัย โรงเรียนอากาศนารุง และโรงเรียนตลาดใหม่ถนนเมือง มีบุตรข้าราชการทหารอากาศ เข้าศึกษามีจำนวนปานกลาง คือร้อยละ 41.01, 49.03 และ 39.03 ตามลำดับ ส่วนโรงเรียนราษฎร์สังกัดกองทัพอากาศที่ตั้งอยู่ในต่างจังหวัด

คือ โรงเรียนทหารอากาศมารุง และโรงเรียนสิงหนาท มีบุตรข้าราชการทหารอากาศเข้าศึกษาจำนวนมาก คือร้อยละ 75.30 และ 86.47 ตามลำดับ จึงเห็นได้ว่าโรงเรียนราษฎร์สังกัดกองทัพอากาศที่ตั้งอยู่ในต่างจังหวัด มีความจำเป็นสำหรับบุตรข้าราชการทหารอากาศมากกว่าในจังหวัดพระนคร ทั้งนี้เพราะในจังหวัดพระนครมีโรงเรียนประเภทอื่นให้เลือกเข้าศึกษาได้ และการคมนาคมก็ไม่สู้ลำบากนัก ฉะนั้นในต่างจังหวัดซึ่งมีโรงเรียนประเภทอื่นน้อย และการคมนาคมก็โหดระกวก อย่างไรก็ตามก็ถือว่าการพิจารณาได้ว่าโรงเรียนราษฎร์สังกัดกองทัพอากาศทุกโรงเรียน ได้ดำเนินการตรงกับความต้องการของทางราชการที่ได้ตั้งไว้ทุกประการ และตรงตามคุณสมบัติหนึ่งที่ตั้งไว้

การจึกรูปแบบของโรงเรียน (Pattern of School Organization)

การจึกรูปแบบของหน่วยงานเป็นส่วนประกอบอย่างหนึ่งที่จะทำให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพที่กำหนดไว้หรือไม่ เพราะรูปแบบของหน่วยงานมีส่วนสัมพันธ์กับการจัดการยังอีกประการ การมอบอำนาจหน้าที่ ความรวดเร็วในการติดต่อประสานงาน และอื่น ๆ อีก หน่วยงานใดที่มีผู้บริหารที่มีความสามารถประกอบกับการจึกรูปแบบของหน่วยงานถูกต้องและเหมาะสม หน่วยงานนั้นก็จะดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ การจึกรูปแบบของโรงเรียนนั้นไม่มีผู้ใดกำหนดไว้แน่นอนว่าต้องจึกรูปแบบใดจึงจะดีที่สุด ส่วนใหญ่ก็อาศัยหลักเกี่ยวกับวิธีการจัดหน่วยงานอื่น ๆ ขนาดและชนิดของโรงเรียนจะมีปัจจัยที่จำกัดให้วางรูปแบบที่แน่นอนลงไปไม่ได้

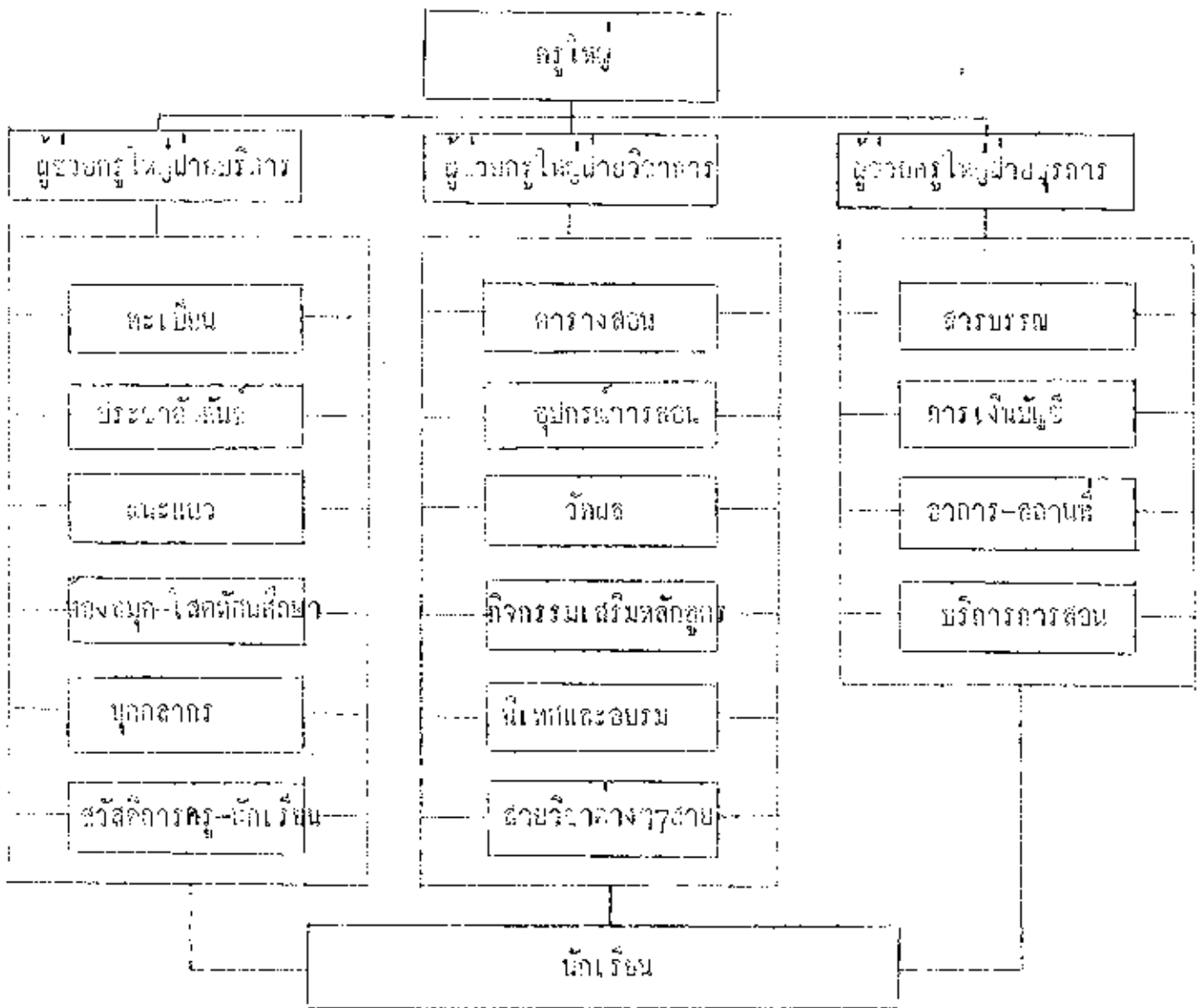
ในการเสนอรูปแบบโรงเรียนราษฎร์ซึ่งสังกัดองค์การการศึกษา จะเสนอถึงการจัดโรงเรียนเปรียบเทียบกับรูปแบบของโรงเรียนรัฐบาลขนาดใหญ่ ตามที่กรมวิสามัญศึกษากระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ว่าควรจัดเช่นนี้ถ้าสามารถจัดได้ ความรูปที่ 5 เป็นแผนภูมิแสดงการจัดโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ครูใหญ่เป็นผู้บริหาร มีรองครูใหญ่ 3 คน คือ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายบริหาร ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ และผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายธุรการ ผู้ช่วยครูใหญ่ทั้ง 3 ฝ่าย แบ่งความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายบริหาร เป็นผู้รับผิดชอบด้านการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน ซึ่งปฏิบัติงานในแผนกต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(1) แผนกทะเบียน มีหน้าที่จัดทำ เก็บรักษา ทะเบียนต่าง ๆ ของโรงเรียนให้อยู่ในสภาพทันสมัยพร้อมอยู่เสมอ ควบคุมการออกใบสุทธิ ใบรับรองของโรงเรียนให้แก่ นักเรียน เป็นต้น

(2) แผนกประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่ให้ข่าว ติดต่อกับหน่วยงานราชการ และโรงเรียนอื่น ๆ ติดต่อกับผู้ปกครองนักเรียน สมาคมศิษย์เก่า สมาคมผู้ปกครองและครู เป็นต้น

6
 6 โครงงานแผนการศึกษา, วิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดนนทบุรี (ฉบับแก้ไขล่าสุด)
 มีนาคม 2513) หน้า 9 หน้า 9.

รูปที่ 5 แผนภูมิโครงสร้างการจักโรงเรียนวัดจอมศึกษา⁶

(3) แผนกแนะแนว มีหน้าที่คอยช่วยเหลือนักเรียน เมื่อนักเรียนมีปัญหาต่าง ๆ ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม ติดต่อกับสถานศึกษาที่นักเรียนจะไปศึกษาต่อ ติดต่อกับผู้ปกครอง นักเรียน ทายประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษาของนักเรียน ทำระเบียบชั้นเรียน ตลอดจนจดบันทึกความผลนักเรียนที่สำเร็จไปแล้ว เป็นต้น

(4) แผนกห้องสมุด และโสตทัศนศึกษา มีหน้าที่ในการจัดบริการห้องสมุด จัดหาโสตทัศนอุปกรณ์ ขอบเขต วิทยาให้ใช้โดยอยู่เสมอ จัดการแสดงกิจกรรมห้องสมุดตลอดจนแนะนำ ส่งเสริม ชักจูงให้นักเรียนมีนิสัย รักการอ่านหนังสือ

(5) แผนกบุคลากร มีหน้าที่จัดทำเป็นสถิติ รายงานเกี่ยวกับสถานะกำหนดผลการรับการบรรจุ ข้าราชการ ครูและเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ของโรงเรียน การลาไปศึกษาต่อ ตลอดจนการจัดประเมินผล ครูใหม่และนักเรียนใหม่

(6) แผนกสวัสดิการครูและนักเรียน มีหน้าที่จัดการสวัสดิการครูและนักเรียนให้ได้รับประโยชน์โดยทั่วถึงกัน เช่น ความการรักษาสภาพอาคาร ความสะอาด อาหารกลางวัน จัดให้มีเงินสวัสดิการ เงินดูแลการกีฬา จัดตั้งธนาคารออมสินรับฝากเงินนักเรียน จัดร้านค้า หรือสหกรณ์นักเรียน เป็นต้น

ผู้ช่วยครูใหญ่ หรือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ เป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียน ทั้งองค์ โอนงานในขณะกลาง ๆ ดังนี้

(1) แผนกตารางสอน มีหน้าที่จัดทำตารางสอนสำหรับครูในโรงเรียน และครูพิเศษ (ถ้ามี) รักษาเวลาเรียนให้เป็นไปอย่างเหมาะสม กำหนดเวลาสอบ ทำตารางสอน เป็นต้น

(2) แผนกอุปกรณ์การสอน มีหน้าที่จัดทำหรือจัดหาอุปกรณ์การสอน ความที่ครูต้องการ ประสานกับแผนกบริการการสอน แผนกช่างสมุด และโสตทัศนศึกษาอย่างใกล้ชิด

(3) แผนกวัดผล มีหน้าที่ดำเนินการวัดผล ตลอดจนนักเรียน คู่มือ จัดพิมพ์เก็บรักษาข้อสอบต่าง ๆ รวบรวมผลการวัดผลของนักเรียนเก็บรักษาไว้ ประสานงานกับแผนกทะเบียน แผนกแนะแนว และผู้ปกครองนักเรียน

(4) แผนกกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีหน้าที่ดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ด้านวิชาการได้แก่นักเรียน ประสานงานกับหลายวิชาต่าง ๆ

(5) แผนกนิเทศและอบรม มีหน้าที่เกี่ยวกับกรณีพิเศษ การอบรมครูใหม่ เปิดอบรมวิชาความรู้ใหม่ ๆ ให้แก่ครู จัดประชุมทางด้านวิชาการให้กับครู เป็นคน

(6) ฝ่ายวิชาต่าง ๆ 7 สาย แต่ละสายมีหัวหน้าสายวิชารับผิดชอบ ลงเนินการ ลอนห้าม เนื้อหาวิชาให้แก่นักเรียนได้แก่วิชา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ศิลปศึกษา และพลศึกษา

ผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร เป็นผู้รับผิดชอบการบริหารด้านธุรการของโรงเรียน ปกครองเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ทางธุรการ ไม่แนกข้อไปนี้

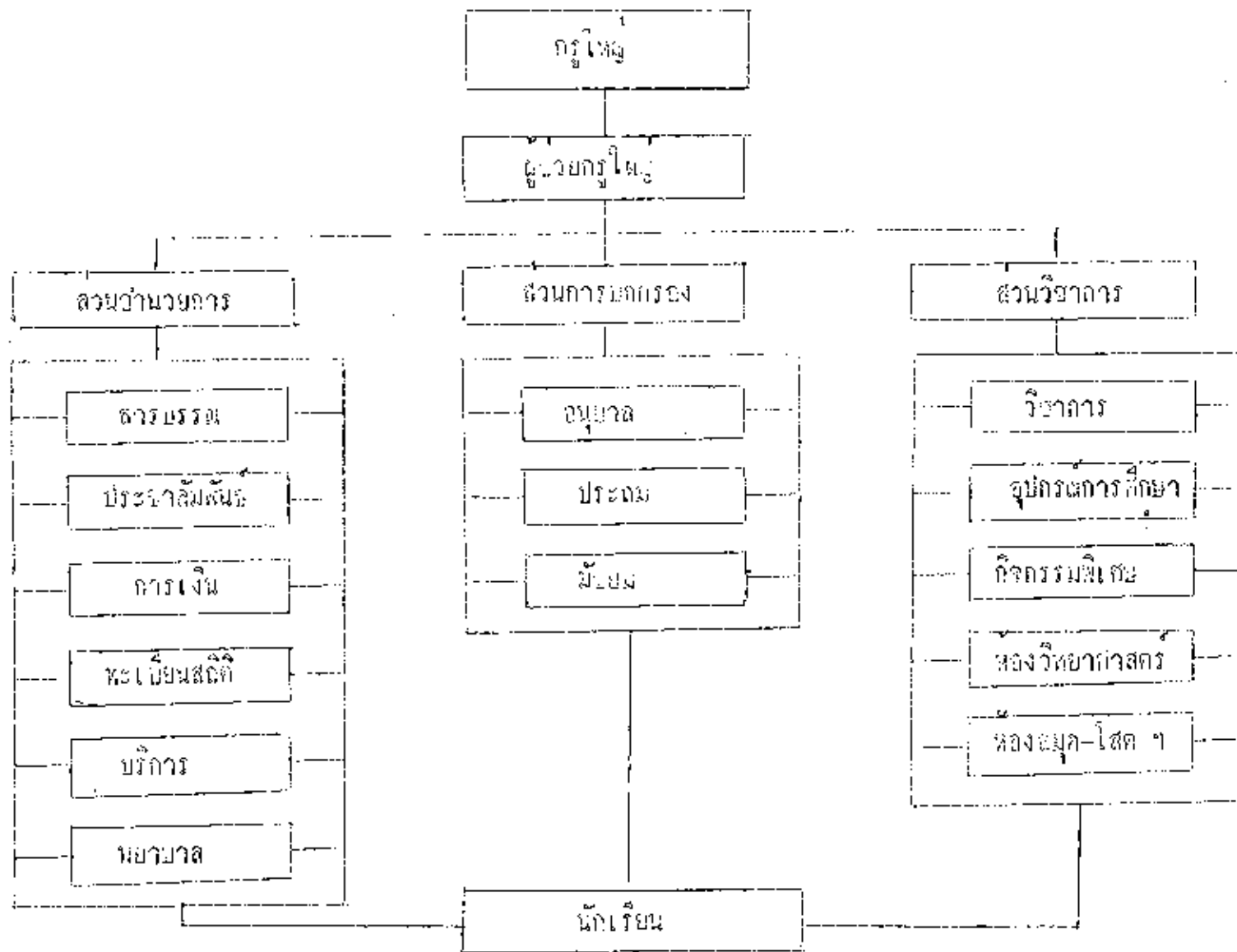
(1) แผนกการบรรณ มีหน้าที่เกี่ยวกับกรณีรับ-ส่งหนังสือเข้า-ออก ร่างหนังสือ และพิมพ์หนังสือติดต่อ ติดต่อกับหน่วยงานอื่น ๆ เก็บรักษาเอกสารต่าง ๆ

(2) แผนกการเงินและบัญชี มีหน้าที่เก็บเงินค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ จากนักเรียน เก็บค่าเก็บรายค่าใช้จ่ายของโรงเรียนทั้งหมด รวมทั้งเก็บจ่ายเงินเดือน ครู และเจ้าหน้าที่ทั้งหมด เก็บรักษาเงินความอาวจร ภาษีวิธีรับ-จ่าย สรรพสิ่งจะรับการตรวจ วาดเจ้าหน้าที่ตรวจเงินเสมอ และยังรับผิดชอบที่จัดหางบประมาณของโรงเรียนอีกด้วย

(3) แผนกอาคารสถานที่ มีหน้าที่ดูแล อาหารสถานที่ต่าง ๆ ความสะอาด ห้องเรียนห้องน้ำ-สุขา การไล่ไก่ ปลูกป่า ขนอมแซมสิ่งชำรุดเสียหาย เช่นโต๊ะเก้าอี้ เป็นต้น

(4) แผนกบริหารการสอน มีหน้าที่จัดหาการควบคุมโรงเรียนได้กับครู จัดเก็บแบบ เอกสาร การสอน คัมภีร์ และอีกสาขาเอกสารประกอบการสอน เป็นต้น

โรงเรียนราษฎร์ตั้งที่คลองตันภาคใต้ มีหน่วยราชการ ศพกร^{ผู้ตั้ง}ซึ่งเป็นเจ้าของ ในฐานะนิติบุคคล มีผู้จัดการ เป็นผู้อำนวยการร่วมกับเจ้าของ การบริหารโรงเรียนนั้น ครูใหญ่เป็นผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารได้ เป็นไปตามนโยบาย ทั้งนี้ในการ เสนอรูปแบบโรงเรียนจึงถือว่าครูใหญ่เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของโรงเรียน ผู้ผู้วิจัยได้เสนอเป็น แผนภูมิประกอบคำบรรยายดังต่อไปนี้

รูปที่ 6 แผนภูมิแสดงรูปแบบของโรงเรียนเพื่อระดมความคิด

ตามรูปที่ 6 เป็นแผนภูมิแสดงการจัดรูปแบบของโรงเรียนพุทธนิยาระวรรณาธิบดี มีครูใหญ่เป็นผู้รับผิดชอบการบริหารโรงเรียน มีผู้ช่วยครูใหญ่ 1 คน แบ่งงานออกเป็น 3 ส่วนใหญ่ คือ ส่วนอำนวยการ ส่วนการปกครอง และส่วนวิชาการ แต่ละส่วนมีหัวหน้าส่วนเป็นผู้บังคับบัญชา แบ่งอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้

ส่วนอำนวยการ มีหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบงานของแผนกต่าง ๆ ดังนี้

- (1) แผนกสารบรรณ มีหน้าที่เกี่ยวกับงานหนังสือของโรงเรียน รับส่งหนังสือเข้าออก ร่างหนังสือโต้ตอบกับส่วนราชการอื่น เก็บรักษาเอกสารของโรงเรียน
- (2) แผนกประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่เผยแพร่กิจการของโรงเรียน ให้ข่าวสารต่าง ๆ แก่ผู้สนใจ ติดต่อกับผู้ปกครองนักเรียน และสื่อมวลชนต่าง ๆ
- (3) แผนกการเงิน มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการเงินของโรงเรียน เก็บรักษาและนำส่งเงินค่าเช่าเรียน ค่าบำรุงต่าง ๆ เก็บจ่ายเงินค่าใช้จ่ายต่าง ๆ หาหลักฐานบัญชีการรับจ่ายเงิน จ่ายเงินก่อนครูและเจ้าหน้าที่ ตลอดจนหาแหล่งประมาณของโรงเรียน
- (4) แผนกทะเบียนและสถิติ มีหน้าที่จัดทำเก็บรักษาทะเบียนต่าง ๆ ของโรงเรียน ได้ตรงตามความจริงอยู่เสมอ รวบรวมผลสอบทาสติศึกษารวมของนักเรียน ประสานงานกับแผนกวิชาการในเรื่องผลการเรียน ควบคุมและออกใบสุทธิใบรับรองให้แก่นักเรียน ตลอดจนรายงานผลการเรียนบุคคล การรับกรมบรรจุครูย้ายโอน การลาไปศึกษาของครูและเจ้าหน้าที่
- (5) แผนกบริการ มีหน้าที่สนับสนุนหน่วยงานให้ดำเนินการไปช่วยตีพิมพ์รักษา ออมแซมอาคารสถานที่ ออมโต๊ะ เก้าอี้ ตู้และ ความสะอาด อาคารสถานที่ต่าง ๆ ตลอดจนช่วยเหลือบริการด้านสวัสดิการ ครู นักเรียน และเจ้าหน้าที่
- (6) แผนกพยาบาล มีหน้าที่ให้การดูแล รักษา การปฐมพยาบาลแก่นักเรียน ติดต่อประสานงานกับโรงพยาบาลของกองทัพอากาศ ในการบริการด้านสุขภาพ ครู และนักเรียน

ส่วนการปกครอง หัวหน้าส่วนเป็นผู้รับผิดชอบในการปกครอง บุคลากรประจำห้องต่าง ๆ ของโรงเรียน ให้คำปรึกษาและเสนอแนะในการแก้ปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับนักเรียน แบ่งออกเป็น 3 แผนก คือ แผนกอนุบาล แผนกประถมศึกษา และแผนกมัธยมศึกษา หัวหน้าห้องต่าง ๆ เกี่ยวกัน

ส่วนวิชาการ หัวหน้าส่วนเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียน เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของโรงเรียน แบ่งเป็นแผนกดังนี้

(1) แผนกวิชาการ มีหน้าที่ตรวจสอบให้เป็นไปตามหลักสูตร จัดตารางสอนให้เหมาะสม รวมทั้งดำเนินการจัดผลนักเรียนตามวิธีที่กำหนดไว้ แบ่งออกเป็น 7 สาขาวิชา คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ กณิตศาสตร์ ศิลปศึกษา และสถานามัย

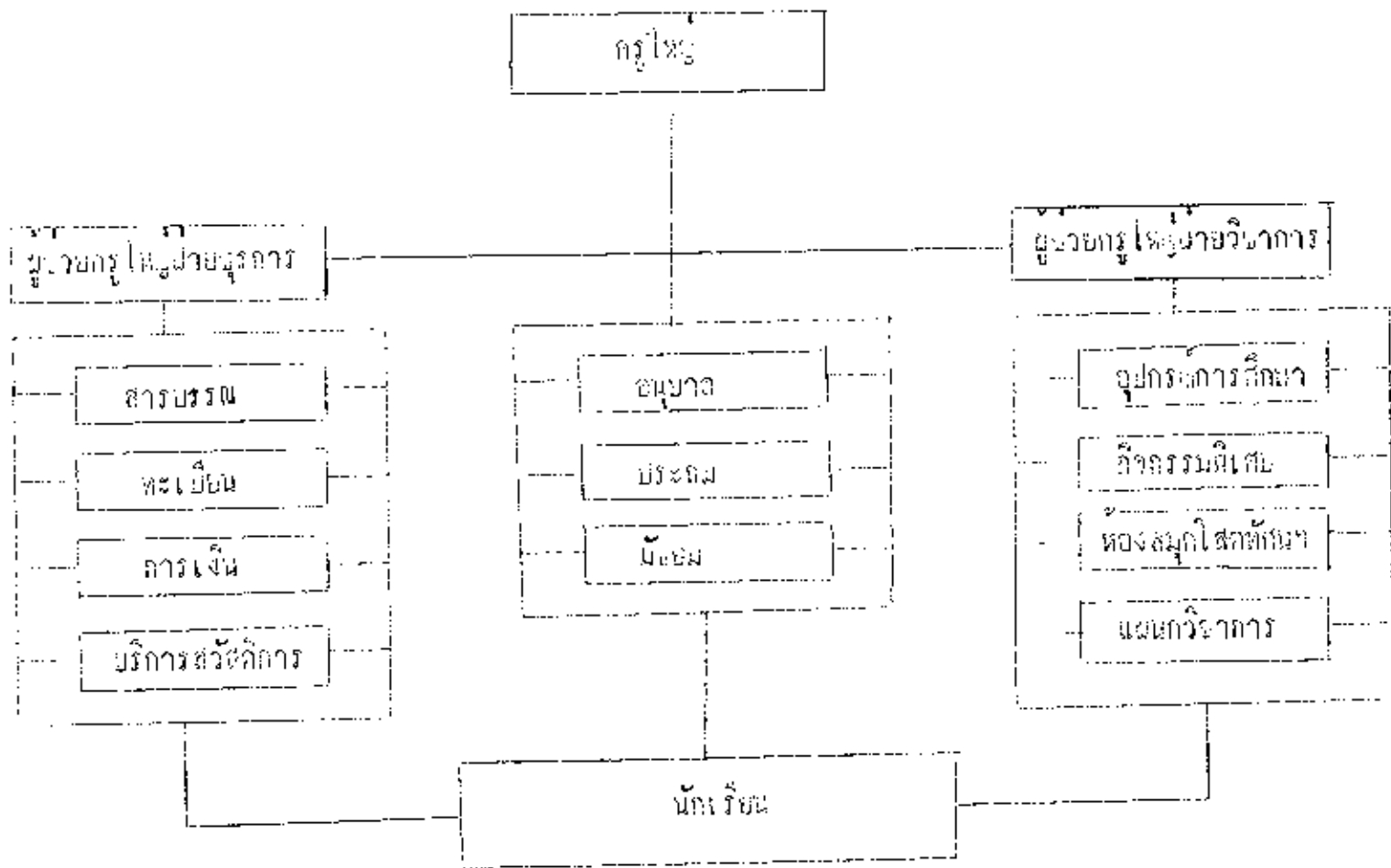
(2) แผนกอุปกรณ์การศึกษา มีหน้าที่จัดเตรียมอุปกรณ์การสอนให้แก่ครู เช่น แผนที่เรียน ตำรา ปรมวลวดารสอน จักรมีลย์เอกสารต่าง ๆ ที่ใช้ในการสอนของครู รวมทั้งจัดทำหน่วยอุปกรณ์การศึกษา แบบเรียน เครื่องเขียน เป็นต้น

(3) แผนกกิจกรรมพิเศษ มีหน้าที่จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ความสนใจของนักเรียน จัดชุมนุมต่าง ๆ สอนวิชาลูกเสืออากาษาเสนา อนุภาวาก ถิ่นว คณเรี อดยจจเววมแสดงกิจกรรมนักเรียนในโอกาสต่าง ๆ ที่หน่วยเห็นจกัขึ้น

(4) ห้องวิทยาศาสตร์ มีหน้าที่เตรียมอุปกรณ์การศึกษาทางวิทยาศาสตร์ เป็นจัดหาตัวอย่าง วิช ัตว์ แล่ ่าง ๆ ไว้ประกอบการสอน จัดอุปกรณ์ในการทดลองทางวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียน

(5) ห้องสมุด มีหน้าที่จัดหาหนังสือตำราต่าง ๆ สำหรับค้นคว้าศึกษาเข้าเรียน ได้ความสะดวกในการยืมหนังสือ ขอมแวม หนังสือที่ขำรูกให้คัขึ้น ำกาวปลูกมั่งมีสลัย รัการอ่านหนังสือไว้กับนักเรียน และยังมีหน้าที่จัดหาเก็บรักษาใส่หังในอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อไม่ให้ระกอบการ สอนนักเรียน

รูปที่ 7 เป็นแผนภูมิแสดงการจัดรูปแบบโรงเรียนช่างอากาศราฐ มีครูใหญ่ เป็นหัวหน้าในการบริหาร เช่นเดียวกับ มีผู้ช่วยครูใหญ่ 2 คน คือผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายธุรการ

รูปที่ 7 แผนภูมิแสดงรูปแบบของโรงเรียนทางอากาศอุดร

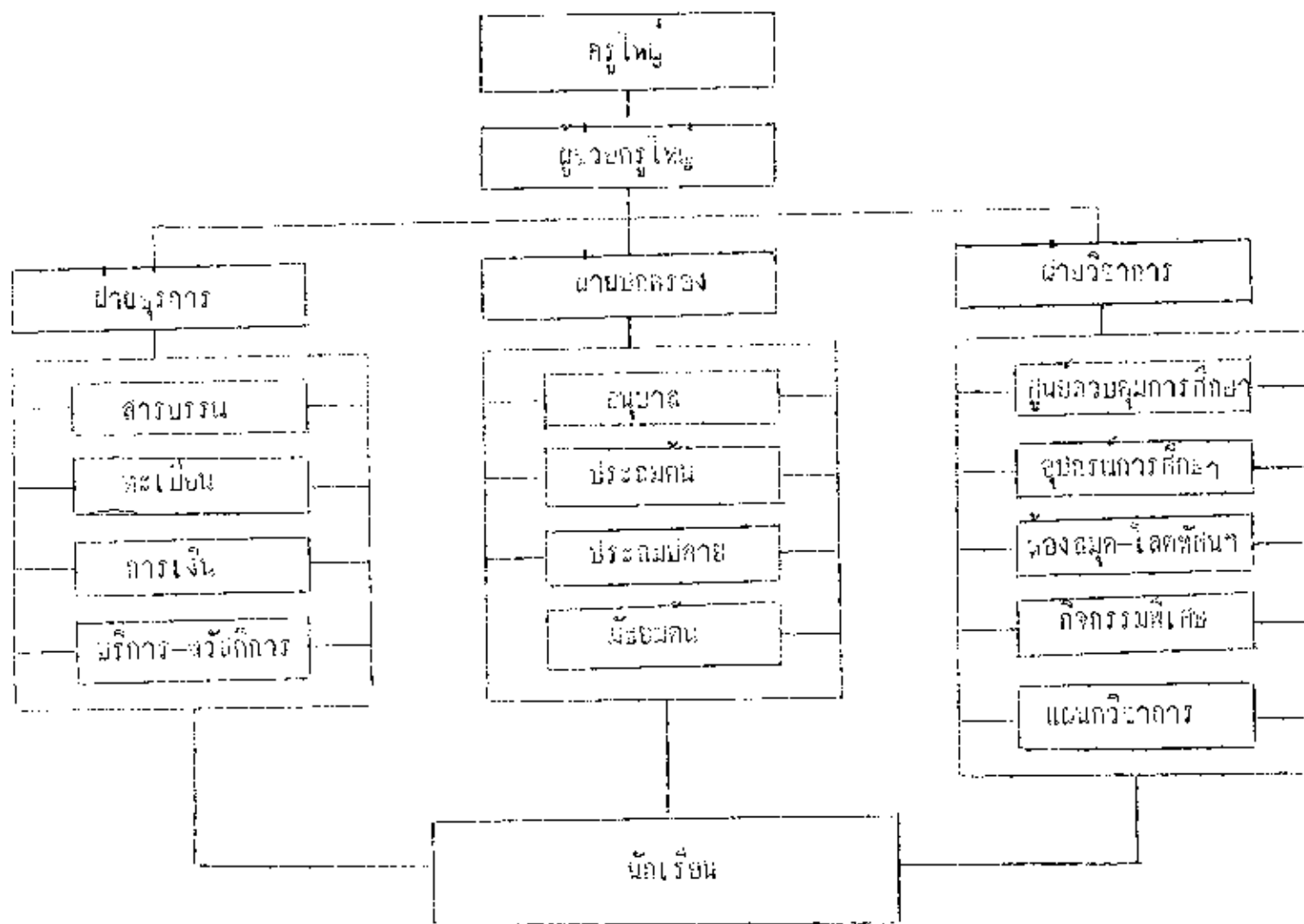
และผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ ในด้านภาระกิจของชั้นแบ่งออกเป็นระดับชั้นเรียน คือระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา แต่ละระดับมีหัวหน้าชั้นหรือครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ ทั้ง 2 คน มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายธุรการ เป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารงานด้านธุรการของโรงเรียน แบ่งเป็น 4 แผนกต่อไปนี้คือ แผนกสารบรรณ แผนกทะเบียน แผนกการเงิน แผนกบริการ และสวัสดิการ มีหน้าที่เช่นเดียวกับแผนกเหล่านี้ที่กล่าวแล้วในส่วนอำนาจการของโรงเรียนพุทธนิยัศวรเวลาชัย ในโรงเรียนข้างอากาศอรุณนี้ไม่มีแผนกสุขภาพ เพราะอยู่ใกล้กับแผนกแพทย์ของกรมช่างอากาศ แต่มีห้องพยาบาลและยาสามัญสำหรับผู้ป่วยเล็กน้อย

ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ เป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารงานทางวิชาการ ให้เป็นไปตามนโยบายของโรงเรียน แบ่งออกเป็น 4 แผนก คือ แผนกอุปกรณ์การศึกษา แผนกกิจกรรมพิเศษ ห้องสมุดและโสตทัศนศึกษา และแผนกวิชาการ หน้าที่ของแผนกกิจกรรมพิเศษ ห้องสมุด และโสตทัศนศึกษา แผนกวิชาการ ดังเขียนเช่นเดียวกับแผนกดังกล่าวในส่วนวิชาการของโรงเรียนพุทธนิยัศวรเวลาชัย แต่แผนกอุปกรณ์การศึกษาของโรงเรียนข้างอากาศอรุณ ได้รวมเอาห้องทดลองวิทยาศาสตร์เข้าไว้ด้วย

รูปที่ 8 เป็นแผนภูมิแสดงการจัดรูปแบบของโรงเรียนทหารอากาศอรุณ ครูใหญ่ เป็นหัวหน้าในการบริหารโรงเรียน มีผู้ช่วยครูใหญ่ 1 คน แบ่งหน่วยงานออกเป็น 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายปกครอง และฝ่ายวิชาการ แต่ละฝ่ายมีหัวหน้าฝ่ายเป็นผู้รับผิดชอบบริหารงานของฝ่ายดังนี้

ฝ่ายธุรการ มีหัวหน้าฝ่ายธุรการ เป็นผู้รับผิดชอบบริหารงานด้านธุรการของโรงเรียน แบ่งออกเป็น 4 แผนก คือ แผนกสารบรรณ แผนกทะเบียน แผนกการเงิน แผนกบริการ และสวัสดิการ แต่ละแผนกมีหน้าที่เช่นเดียวกับแผนกเหล่านี้ที่กล่าวแล้วในส่วนอำนาจการของโรงเรียนพุทธนิยัศวรเวลาชัย

รูปที่ 3 แผนผังโครงสร้างการบริหารจัดการของโรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ

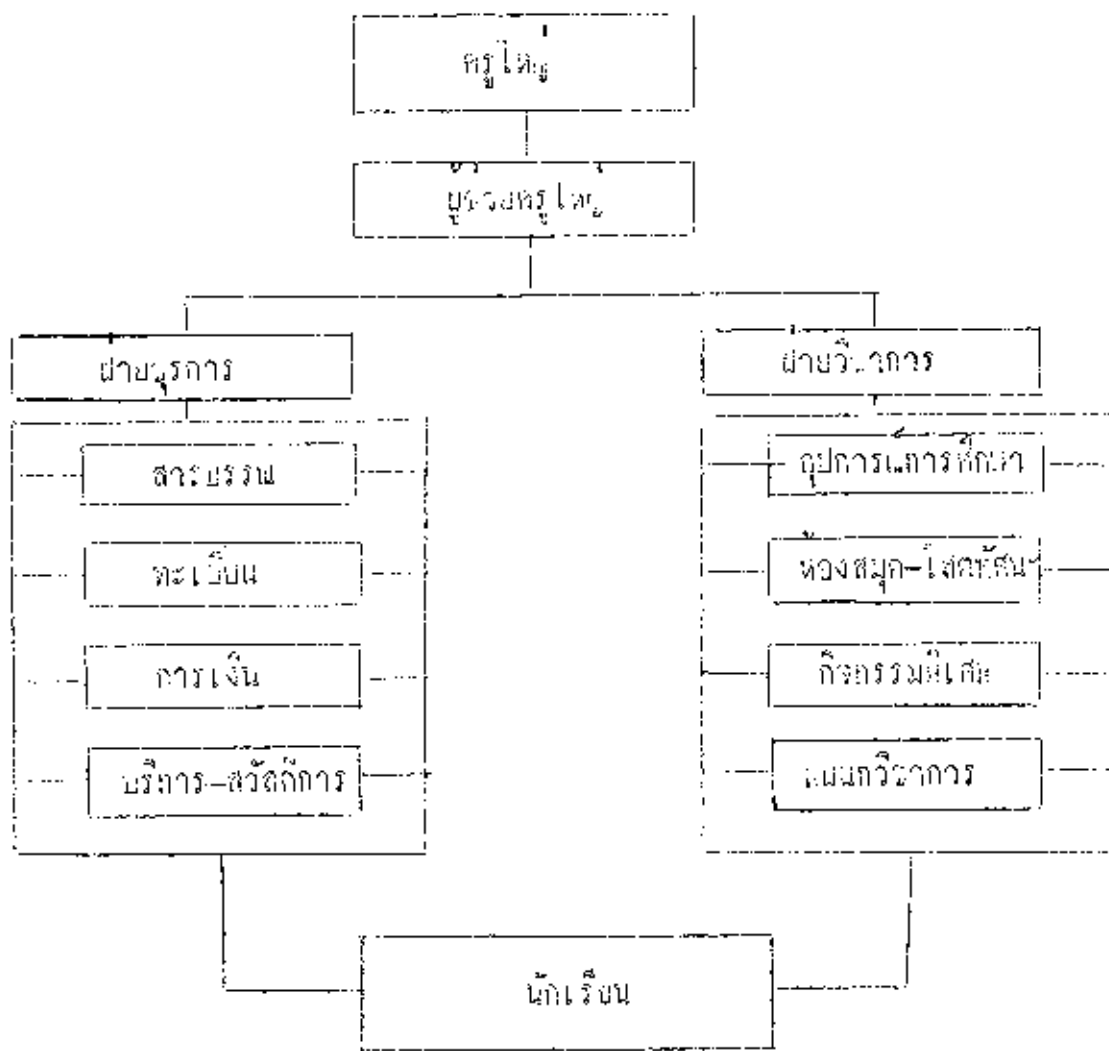
ฝ่ายปกครอง มีหัวหน้าฝ่ายปกครองเป็นผู้รับผิดชอบในการปกครองมณฑลภายในโรงเรียน เป็นผู้ปกครองดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดไว้ตลอดเวลา และแก้ปัญหาความไม่สงบที่มี แบ่งฝ่ายปกครองออกเป็น 4 แผนก ตามระดับชั้นเรียน คือ ระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษาตอนต้น ระดับประถมศึกษาตอนปลาย และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ฝ่ายวิชาการ มีหัวหน้าฝ่ายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียน แบ่งเป็น 5 แผนก คือ ศูนย์ควบคุมการศึกษา แผนกอุปกรณ์การศึกษา ห้องสมุด ไลศหัตถ์ศึกษา แผนกกิจกรรมพิเศษ และแผนกวิชาการ หน้าที่ของห้องสมุด ไลศหัตถ์ศึกษา แผนกกิจกรรมพิเศษ และแผนกวิชาการ คงเป็นเช่นเดียวกันกับแผนกดังกล่าวในส่วนวิชาการของโรงเรียนสุทโธวราจารย์ แผนกอุปกรณ์การศึกษาได้รวมเอาห้องสมุดของวิทยาลัยเข้าไว้ด้วย ส่วนศูนย์ควบคุมการศึกษานั้นถือเป็นศูนย์กลางในการบริหารทางวิชาการ ประกอบด้วยแผนภูมิแสดงตารางสอน ทั้งโรงเรียน ประกอบด้วยครูผู้สอนและหมายเลขของโรงเรียน แผนภูมิแสดงโปรแกรมการสอน (Lesson Programs) ของแต่ละวิชาเปรียบเทียบกับการสอนจริง ระเบียบนระจาทันทีเรียนลูกบทในลักษณะวงเวียน ซึ่งนับว่าเป็นศูนย์ที่โปร่งใสมาก

รูปที่ 9 เป็นแผนภูมิแสดงรูปแบบของโรงเรียนสิงหนาท ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ครูใหญ่เป็นหัวหน้าแผนกบริหารโรงเรียน มีผู้ช่วยครูใหญ่ 1 คน แบ่งหน่วยงานออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายธุรการ กับฝ่ายวิชาการ แต่ละฝ่ายมีหัวหน้าฝ่ายเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารงานดังนี้

ฝ่ายธุรการ มีหัวหน้าฝ่ายธุรการเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารงานด้านธุรการของงานออกเป็น 4 แผนก คือ แผนกสารบรรณ แผนกทะเบียน แผนกการเงิน แผนกบริการและสวัสดิการ มีหน้าที่เช่นเดียวกับฝ่ายธุรการของโรงเรียนดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

ฝ่ายวิชาการ มีหัวหน้าฝ่ายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารงานด้านวิชาการ แบ่งงานออกเป็น 4 แผนก คือ แผนกอุปกรณ์การศึกษา ห้องสมุด และไลศหัตถ์ศึกษา แผนกกิจกรรมพิเศษ และแผนกวิชาการ แต่ละแผนกมีหน้าที่เช่นเดียวกับแผนกดังกล่าวไว้

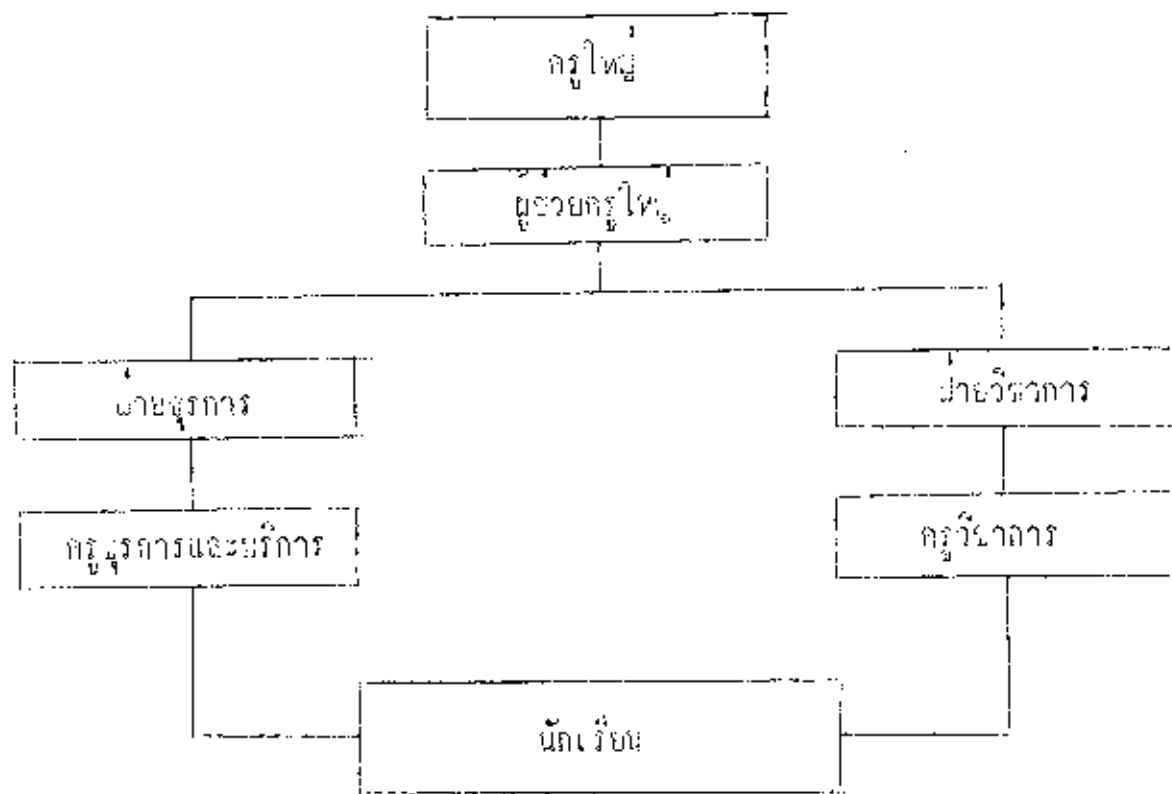
รูปที่ 9 แผนภูมิแสดงการจัดรูปแบบโรงเรียนจังหวัด

ฝ่ายวิชาการของโรงเรียนอื่นก็กล่าวมาด้วยเช่นกัน

รูปที่ 10 แสดงรูปแบบโรงเรียนตลาดใหม่คอนเมือง เนื่องจากโรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ครูประจำตัวมีจำนวนน้อย คือ มี 12 คน ถอนจำนวนห้องเรียน 11 ห้องเรียน จึงจำเป็นต้องมีครูพี่เลี้ยงช่วยสอนเป็นรายชั่วโมง ทั้งนี้เพื่อมิให้ครูประจำตัวทำงานหนักเกินไป และมีเวลาว่างพอที่จะปฏิบัติงานประจำตัวอื่น นอกจากการสอนด้วย การแบ่งส่วนหน่วยงาน แบ่งงานลักษณะของงาน 2 ส่วน คือ ฝ่ายธุรการ และฝ่ายวิชาการ ได้กำหนดหน้าที่ของแต่ละฝ่ายไว้ คือ

ฝ่ายธุรการ มีหัวหน้าฝ่ายธุรการเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารงานธุรการทุกอย่างของโรงเรียน เนื่องจากมีบุคลากรน้อย จึงไม่ได้แบ่งเป็นแผนกไว้อย่างเนรนอนว่ามีแผนกอะไรบ้าง ในทางปฏิบัติก็มีมอบหมายงานด้านธุรการให้กับครูที่มีเวลาว่างจากการสอนทำหน้าที่ตามความถนัดเป็นคน ๆ ไป เช่นทำหน้าที่การเงิน สารบรรณ เป็นเจ้าหน้าที่ทะเบียนสถิติ คุมดูแลรักษา ใบสุทธิ ใบรับรอง จัดบริการค่าหนังสือค่าธรรมเนียมนักเรียนเป็นต้น

ฝ่ายวิชาการ มีหัวหน้าฝ่ายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารงานฝ่ายวิชาการ มีหน้าที่สอนนักเรียนในสถานวิชาการรายสัปดาห์ รวมทั้งจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในบางโอกาส ไม่แบ่งหน้าที่ออกไปเป็นส่วน ๆ เพราะมีบุคลากรน้อย แต่ครูจะหมุนเวียนสอนหลายชั้นเรียนต่าง ๆ ประกอบกับมีครูพี่เลี้ยงในบางเวลา ทำให้ครูประจำตัวไม่ต้องรับภาระหนักด้านการสอนนัก

รูปที่ 10 แผนภูมิแสดงการจัดรูปแบบของโรงเรียนเทคโนโลยีอุบลราชธานี

สรุป

การจัดรูปแบบของโรงเรียนราษฎร์สังกัดกองทัพอากาศ มีลักษณะคล้ายคลึงกันเป็นส่วน ใหญ่ มีแตกต่างกันออกไปบ้างหาความหมายเป็นของแต่ละโรงเรียน เมื่อพิจารณาจากแผนภูมิ แล้วจะสรุปได้ดังนี้

โรงเรียนราษฎร์สังกัดกองทัพอากาศตั้ง 5 โรงเรียนนั้น โรงเรียนที่มีผู้ช่วยครูใหญ่ 2 คน คือโรงเรียนช่างอากาศอ่ารุง แรกนั้นคือโรงเรียนเทพนิยะวรราชาธิบดี โรงเรียนทหารอากาศอ่ารุง โรงเรียนสิงหนาท และโรงเรียนตลาดใหม่ก่อนเมือง มีผู้ช่วยครูใหญ่สองคน

โรงเรียนเทพนิยะวรราชาธิบดี โรงเรียนช่างอากาศอ่ารุง และโรงเรียนทหารอากาศอ่ารุง แบ่งหน่วยใหญ่ออกเป็น 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายปกครอง และฝ่ายวิชาการ โรงเรียนสิงหนาท และโรงเรียนตลาดใหม่ก่อนเมือง แบ่งเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายธุรการ กับฝ่ายวิชาการ

โรงเรียนช่างอากาศอ่ารุง โรงเรียนทหารอากาศอ่ารุง และโรงเรียนสิงหนาท แบ่งฝ่ายธุรการ ออกเป็น 4 แผนก คือ แผนกสารบรรณ แผนกทะเบียนสถิติ แผนกการเงิน และแผนกบริการและสวัสดิการ โรงเรียนเทพนิยะวรราชาธิบดีมีเพิ่มขึ้นอีก 2 แผนก คือ แผนกประชาสัมพันธ์ และแผนกแผนกประชาสัมพันธ์จากแผนกบริการสวัสดิการ รวมเป็น 6 แผนก ส่วนโรงเรียนตลาดใหม่ก่อนเมือง ไม่ได้กำหนดแผนแน่นอน

โรงเรียนเทพนิยะวรราชาธิบดี โรงเรียนช่างอากาศอ่ารุง และโรงเรียนทหารอากาศอ่ารุง ได้แบ่งฝ่ายปกครองเป็น 3 ระดับ คือ ระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา

โรงเรียนเทพนิยะวรราชาธิบดี โรงเรียนช่างอากาศอ่ารุง โรงเรียนทหารอากาศอ่ารุง และโรงเรียนสิงหนาท แบ่งแผนกในฝ่ายวิชาการออกเป็น 5 แผนกเหมือนกันคือ แผนกวิชาการ แผนกอุปกรณ์การศึกษา แผนกกิจกรรมพิเศษ และแผนกห้องสมุดและโสตทัศนศึกษา โรงเรียนเทพนิยะวรราชาธิบดี แยกห้องทดลองวิทยาศาสตร์ออกจากแผนกอุปกรณ์การศึกษา รวมเป็น 5 แผนก โรงเรียนทหารอากาศอ่ารุง มีศูนย์ควบคุมการศึกษา รวมเป็น 5 แผนก เช่นเดียวกัน ส่วนโรงเรียนตลาดใหม่ก่อนเมือง ไม่ได้กำหนดแน่นอน

จะเห็นว่า การจัดรูปแบบดังกล่าวแล้ว เมื่อเปรียบเทียบกับรูปแบบของโรงเรียน
รัฐบาล ความที่กล่าวในตอนต้น และที่แสดงแผนภูมิในรูปที่ 5 ส่วนใหญ่มีลักษณะใกล้เคียงกัน
แต่โรงเรียนราษฎร์ดังที่กล่าวถึงข้างต้นนี้ ต้องโรงเรียนเดียวที่จัดแผนกประจำสัมพันธ์ ทุก
โรงเรียนยังไม่ได้จัดบริการแนะแนว แผนกอนุบาล แผนกวิทย์ และแผนกนิเทศ อบรม
ขึ้นมา แต่งานของแผนกเหล่านี้ก็มีอยู่ในแผนกอื่น ๆ ที่กล่าวมาแล้ว เพื่อพิจารณาสายการ
บังคับบัญชา (Hierarchy) จะเห็นว่าอยู่ในขนาดที่เหมาะสม กล่าวคือมีลำดับชั้นในการ
สั่งงานจากครูใหญ่หรือผู้ช่วยครูใหญ่ จนถึงตัวครูหรือผู้ปฏิบัติงาน 3 ชั้นเท่านั้น คือ ชั้นที่หนึ่ง
จากครูใหญ่ (หรือผู้ช่วยครูใหญ่) ไปสู่หัวหน้าส่วน หรือหัวหน้าฝ่าย ชั้นที่สองจากหัวหน้าส่วน
หรือหัวหน้าฝ่ายไปสู่หัวหน้าแผนก และชั้นที่สามจากหัวหน้าแผนกไปสู่ผู้ปฏิบัติงานที่ดัดครู และ
เจ้าหน้าที่ที่ช่วยให้รวดเร็วในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารสามารถตรวจสอบได้ง่าย ในเรื่อง
วงการควบคุม (Span of Control) ก็จัดให้มีจำนวนหน่วยงานที่รองรับรับผิดชอบไม่เกิน
ความสามารถของหัวหน้าหน่วยระดับรองลงมา กล่าวคือมีหน่วยงานที่ต้องอยู่ในความรับผิดชอบ
อยู่ระหว่าง 3-6 หน่วย จึงกล่าวได้ว่าโรงเรียนราษฎร์ดังที่กล่าวถึงข้างต้นนี้ มีรูปแบบการจัด
โรงเรียนเป็นไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ และเป็นไปตามสมมุติฐานที่ของ

การบริหารโรงเรียน
(School Management)

เนื่องจากโรงเรียนราษฎรสังกัดกองทัพอากาศทุกโรงเรียนมีโครงสร้างหน่วยงานราชการเดียวกัน จึงไม่ได้รับการบังคับบัญชาไว้กับหน่วยใดหน่วยหนึ่งโดยเฉพาะ การบริหารโรงเรียนแต่ละโรงเรียน จึงเป็นไปตามแนวนโยบายของหน่วยราชการที่จัดตั้งโรงเรียนนั้น และวิธีการบริหารโรงเรียนก็เป็นไปตามประสบการณ์ของผู้บริหารโรงเรียนแต่ละคน อย่างไรก็ตามผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ก็ยึดแนวการบริหารโรงเรียนที่กองโรงเรียนราษฎรวางไว้เป็นหลัก และจากเนื้อหาแนวนโยบายการศึกษาระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการสังเกต และสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ในเรื่องการบริหารโรงเรียน 4 ด้าน คือ การบริหารบุคลากร การบริหารด้านวิชาการ การบริหารด้านนักเรียน และการบริหารด้านธุรการของโรงเรียน ผลของการวิจัยมีดังต่อไปนี้

การบริหารบุคลากร

คำว่า "บุคลากรโรงเรียน" ครอบคลุมถึงบุคคลที่มีส่วนร่วมงานในโรงเรียนไม่ว่าครู นักเรียน และเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้เน้นด้านครูมากกว่า บุคลากรประเภทอื่น เพราะครูมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนมากกว่า บุคลากรอื่น การบริหารบุคลากรที่ดีควรกำหนดคนเหมาะสม และวางแผนเกี่ยวกับการจัดอัตราค่าจ้าง การให้ค่าตอบแทนที่เหมาะสม การให้เงินค่าบุคลากรได้มีความสามารถยิ่งขึ้น การจัดสวัสดิการ และการวางเงินเดือน ตลอดจนการให้ผลประโยชน์ ภาษี โบนัส ค่าว่างหลักในการบริหาร บุคลากรโรงเรียนไว้ 4 ประการ คือ (1) การให้ค่าจ้างบุคลากร (2) การบำรุงรักษา (3) การพัฒนา และ (4) การให้เงินจากงาน⁷ ผู้วิจัยเสนอข้อมูลจากการสังเกตโดยตรง และสัมภาษณ์ประกอบ โดยยึดหลักทั้ง 4 ข้อข้างกล่าว เมื่อนำมาวิเคราะห์แล้วจะปรากฏ

⁷ กิจุโง่ สาร, "การบริหารบุคลากรโรงเรียน", วารสารการบริหาร
(ระแวง : โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์, ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 พฤษภาคม 2515) หน้า 85-95.

พิมพ์ต่อไปนี้

1. การให้โทษมาซึ่งบุคคลากร ผู้บริหารโรงเรียนราวผู้ตั้งกติกองทัพอากาศ
 ล้วนใหญ่ไว้ซึ่งประกาศรับสมัครจากบุคคลภายนอกอย่างกว้างขวาง การคัดเลือกส่วนใหญ่ใช้
 วิธีสอบคัดเลือก เพื่อหาบุคคลที่มีคุณสมบัติและความรู้ตรงตามความต้องการ หรือใกล้เคียง
 กับความต้องการมากที่สุด ในบางกรณีเพื่อประโยชน์ของทางราชการโรงเรียนอาจจะตั้ง
 วัลโอบาราชการที่มีคุณสมบัติตรงตามต้องการจากหน่วยอื่นก็ได้ ในกรณีคัดเลือกผู้บริหารระ
 ดับรอง เช่นหัวหน้าส่วน หัวหน้าฝ่าย หรือหัวหน้าแผนกต่าง ๆ ผู้บริหารส่วนใหญ่พิจารณา
 บุคคลที่มีคุณวุฒิตรงตามสาขางาน และประสบการณ์ในการทำงานประกอบด้วย

2. การบำรุงรักษาบุคคลากร การบำรุงรักษาบุคคลากรโรงเรียนราวผู้ตั้งก
 ติกองทัพอากาศให้ทำงานอยู่กับโรงเรียนได้นานที่สุดเท่าที่จะทำได้ เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพราะ
 บุคคลากรส่วนใหญ่ต้องการความก้าวหน้าในวิชาชีพและต้องการหลักประกันในการประกอบ
 วิชาชีพ ฉะนั้นจึงมีความต้องการที่จะเป็นข้าราชการทหาร ซึ่งทางราชการไม่สามารถจะบรรจุ
 ให้หมดทุกคนได้ เมื่อบุคคลเหล่านี้โง้งงานที่มีความมั่นคงดีกว่า จึงลาออกไป อย่างไรก็ดี
 ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการบำรุงรักษาบุคคลากรโรงเรียนด้วยการดูแลเงิน
 ฝัะและควบคุมดูแลเกี่ยวกับการรับราชการ ศึกษาหาเงินเลี้ยงชีพประจำมี ความสามารถ
 จัดให้มีเงินสวัสดิการไว้ช่วยเหลือบางบุคคลในอย่างหนึ่ง ยกเว้นถ้ากรมโยธาต่าง ๆ ถ้า
 หนักบุตรครูที่เข้าศึกษาในโรงเรียน โรงเรียนเป็นผู้เสียภาษีเงินได้และครูก็มีได้เป็นข้าราชการ
 การ จัดให้มีเงินก้อนพอจะพอสำหรับผู้ที่หางานนานเกินกว่า 10 ปี และลาออกไปโดยไม่มี
 ความผิด ผู้บริหารโรงเรียนบางคนก็จัดให้มีเงินบำนาญสำหรับครูทุกคน จัดให้มีการเลี้ยง
 ริมเรียง ถึงสตรี ระหว่างผู้บริหารกับครูและเจ้าหน้าที่ในโอกาสต่าง ๆ ให้ความสะดวกสบาย
 ในการปฏิบัติหน้าที่ช่วยการจัดหาบ้านพักทางราชการ ให้กับครูที่เป็นทหาร จัดบ้านพักครูของ
 โรงเรียนได้กับครูพลเรือน จัดหาและรับส่งในการทำงาน เป็นต้น ผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่
 ออการเกณฑ์ผู้ลาในเรื่องความไม่เข้ากันกันในสหกรณ์ของครูทหาร และครูพลเรือนได้

3. การพัฒนาบุคลากร ในการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนราชบุรีสังกัดกองทัพอากาศนั้น ผู้บริหารส่วนใหญ่จะได้โอกาสส่งครูทุกคนที่เป็นข้าราชการทหารออกไปศึกษาต่อได้ แต่ไม่สามารถจะให้โอกาสส่งครูพลเรือนเช่นนั้นได้ เพราะครูพลเรือนทำสัญญาจ้างเป็นรายปี ไม่มีข้อผูกพันกับทางราชการเกินกว่า ๒ ปี และครูพลเรือนเมื่อเรียนสำเร็จแล้วก็ไม่มีความแน่ใจว่าจะมาทำงานเดิมอีก อาจจะไถ่งานอื่นที่ดีกว่าได้ แต่ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ได้โอกาสส่งครูทุกคนเท่าเทียมกันในกรณีที่ถูกใช้เวลาดำเนินการไปศึกษาเพิ่มเติม และได้รับวุฒิที่สูงกว่าเดิมมา โดยจะปรับให้รับเงินเดือนตามวุฒิหน้าที่ที่สำเร็จการศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่สนับสนุนครูให้ไปร่วมประชุมทางวิชาการที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้นโดยออกค่าใช้จ่ายให้

4. การให้ทุนจากตำแหน่งหน้าที่ ผู้บริหารโรงเรียนราชบุรีสังกัดกองทัพอากาศส่วนใหญ่ไม่มีใครมีปัญหาเกี่ยวกับการให้บุคลากรที่ทำงานไม่ไถ่ผลตำแหน่งหน้าที่ เพราะมีระเบียบข้อบังคับสำหรับไว้กับข้าราชการทหารที่ทำงานไม่ก้าวหน้าอยู่แล้ว ครูที่เป็นทหารก็ต้องใช้ระเบียบข้อบังคับนี้ สำหรับครูพลเรือนนั้นมีฐานะเป็นลูกจ้าง จะมองทำสัญญาจ้างใหม่ทุกปี เมื่อปฏิบัติงานไม่ไถ่ผล ผู้จ้างก็สามารถจะยกเลิกจ้างใหม่ต่อไป

การบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเพื่อให้เกิดการเรียนการสอนที่ดีที่สุดนั้น ผู้บริหารโรงเรียนราชบุรีสังกัดกองทัพอากาศ ได้ยึดหลักและนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นแนวทาง ผู้วิจัยได้เสนอผลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

(๑) หลักสูตรและแบบเรียน ผู้บริหารโรงเรียนทั้งหมดกำหนดให้ใช้หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ และผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่กำหนดให้ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการร่วมกับแบบเรียนอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้ใช้

(๒) การจัดทำใบให้ครูสอน ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่พิจารณาวิชาให้ครูสอนตามเนื้อหาวิชาที่ใดศึกษามาเป็นอันดับแรก พิจารณาความเหมาะสมในการสอนเป็นอันดับที่สอง และพิจารณาให้สอนในวิชาที่ขาดครูเป็นอันดับสุดท้าย

(3) การนิเทศการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้จัดให้มีการนิเทศการสอนเป็นทางการ แต่ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและผู้บริหารระดับรองลงมาจะสังเกตการสอนและชี้แจงข้อบกพร่องเป็นครั้งคราว ไม่ได้จัดให้มีการลาวิชาการสอนแก่ครูใหม่ ไม่ได้จัดให้มีการฝึกอบรมครูในสถานวิชาการในระหว่างปฏิบัติงาน (In - Service Training) และผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ส่งเสริมได้ครูไปร่วมในการอบรมทางวิชาการจากภายนอก

(4) การกำหนดชั่วโมงสอนของครู (Teacher's Load) ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่กำหนดชั่วโมงสอนของครูที่ปฏิบัติงานด้านการสอนอย่างเต็มที่ 18-20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และกำหนดชั่วโมงสอนสำหรับครูที่ปฏิบัติงานด้านบริหาร และด้านธุรการ 10-16 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์

(5) จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ยึดถือจำนวนนักเรียนในชั้นเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้กับ ห้องเรียนละ 45 คน สำหรับชั้นประถมศึกษา และห้องเรียนละ 40 คน สำหรับชั้นมัธยมศึกษา สำหรับจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียนของโรงเรียนราษฎร์สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดูได้จากตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงว่าจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียนของโรงเรียนราษฎร์สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำรวจจริงวันที่ 18 มกราคม 2514)

โรงเรียน	ระดับประถมศึกษา-ประถมศึกษาตอนต้น			ระดับชั้นมัธยมศึกษา		
	จำนวนนักเรียน (คน)	จำนวนห้องเรียน (ห้อง)	จำนวนคนต่อห้องเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)	จำนวนห้องเรียน (ห้อง)	จำนวนคนต่อห้องเรียน
บุคคิยวรรณาลัย	1,580	45	37.55	839	21	39.99
จงอากาศอำรุง	1,700	38	44.73	478	12	39.83
พดอากาศท่าบุง	779	23	33.87	100	6	31.67
สิงหนาท	165	7	26.43	59	3	19.67
ตลาดใหม่คอนเมือง	378	8	47.25	119	3	39.67
รวม	4,722	121	39.02	1,603	45	37.50

ที่มา : ทะเบียนนักเรียนประจำปีการศึกษา 2513 ของโรงเรียนราษฎร์สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียนในโรงเรียนราษฎร์สังกัดกองทัพอากาศ ระดับประถมศึกษา จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียนสูงสุดเท่ากับ 47.25 คนต่ำสุดเท่ากับ 26.43 คน เมื่อเฉลี่ยทุกโรงเรียนแล้วจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียนระดับประถมศึกษาเท่ากับ 39.02 คน ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ ระดับมัธยมศึกษา จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียนสูงสุดเท่ากับ 39.99 คน ต่ำสุด 19.67 คน เมื่อเฉลี่ยทุกโรงเรียนแล้วจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียนระดับมัธยมศึกษา เท่ากับ 37.50 คน ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้เช่นเดียวกัน

(6) การจัดแบ่งกลุ่มนักเรียน การแบ่งกลุ่มนักเรียนในโรงเรียนราษฎร์สังกัดกองทัพอากาศนี้ ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่จัดให้มีการแบ่งกลุ่มแบบอิสระกันเอง คือในห้องเรียนหนึ่งมีทั้งเด็กที่เรียนเก่งและเรียนอ่อนรวมกันไป ไม่มีโรงเรียนใดจัดกลุ่มตามความสามารถของนักเรียน หรือแยกนักเรียนที่มีผลออกมาดีออกไว้สอนเป็นกรณีพิเศษ

การบริหารงานด้านนักเรียน

การบริหารงานด้านนักเรียนเป็นการบริหารเพื่อการปกครองนักเรียน และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้นักเรียนได้รับประโยชน์จากโรงเรียนมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ จากข้อมูลผู้วิจัยก็รวบรวมจากการสังเกตและสัมภาษณ์ผู้บริหาร นำเสนอเป็นข้อ ๆ ดังนี้

(1) การปกครองนักเรียน ในโรงเรียนขนาดใหญ่ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดให้มีคณะกรรมการปกครองนักเรียนขึ้น และขึ้นตรงต่อครูใหญ่ ในโรงเรียนขนาดเล็กผู้บริหารไม่ได้แยกการปกครองออกจากกัน คงได้ครูประจำชั้นปกครองนักเรียน ขึ้นตรงต่อครูใหญ่เช่นเดียวกัน

(2) การจัดกิจกรรมนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่จัดให้มีกิจกรรมนักเรียนที่ให้ความสนใจของนักเรียน แต่กิจกรรมพิเศษของนักเรียนยังจัดไม่เต็มที่กว้างขวาง กิจกรรมที่มีในโรงเรียนส่วนใหญ่ก็คือ การจัดกีฬาภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียน การจัดตั้งวงดนตรีของโรงเรียน กิจกรรมของสภานักเรียน - อนุรักษากร จัดตั้งชุมนุมต่าง ๆ ส่วนนักเรียนที่สนใจ กิจกรรมนอกระบบโรงเรียน เช่น การศึกษาร หรือการร่วมในการพัฒนา จัดให้มีวันเป็นครั้งคราว

(3) การจัดบริการแนะแนว ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ยังไม่ได้จัดให้มีบริการแนะแนวโดยตรง ไม่มีคณะกรรมการที่ปรึกษาสำหรับนักเรียน ครูประจำชั้นและคณะกรรมการของนักเรียน เป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเพื่อที่จะทำได้

(4) การจัดบริการอื่น ๆ สำหรับนักเรียน บริการอื่น ๆ ที่ผู้บริหารจะต้องจัดให้นักเรียนมีดังนี้

ก. บริการสุขภาพ ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ร่วมกับแผนกแพทย์ของหน่วยราชการ จัดให้มีการตรวจสุขภาพของนักเรียนประจำปีอื่น และจัดให้มีการป้องกันและรักษาโรคทางความจำเป็น

ข. บริการอาหารกลางวัน ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้จัดให้โรงเรียนจัดบริการอาหารกลางวันแก่นักเรียนทั่วไป แต่มีการควบคุมผู้ประกอบการอาหารภายในโรงเรียน

ค. บริการร้านค้าของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่จัดให้มีการจำหน่ายอุปกรณ์การศึกษาขึ้นในแผนกอุปกรณ์การศึกษาของโรงเรียน

ง. บริการด้านรักษาความปลอดภัยแก่นักเรียน ผู้บริหารส่วนใหญ่จัดให้มีการสอนเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยจากตำรวจ จากเพลิงไหม้ และจัดสถานีให้นักเรียนชมเจ้าหน้าที่จะทำได้

จ. บริการรับส่งนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถจะจัดบริการรับส่งนักเรียนได้ทั้งหมด เพราะมีนักเรียนจำนวนมาก แต่ผู้บริหารโรงเรียนได้ถือข้อประสานงานกับหน่วยราชการ จัดบริการรถรับส่งนักเรียนบางประเภท เช่น นักเรียนอนุบาล เป็นต้น

การบริหารงานธุรการ

งานธุรการ แม้ว่าจะไม่ใช่งานหลักของโรงเรียนก็ตาม แต่มีความจำเป็นในการสนับสนุนให้งานหลักดำเนินกรไปด้วยดี งานธุรการที่นับว่าสำคัญในโรงเรียนก็คืองานสารบรรณ ทะเบียน-สถิติ การเงิน บริการ-สวัสดิการ การประชาสัมพันธ์ จากข้อมูลที่ได้รับรวบรวมได้ พอจะเสนอได้ดังนี้

(1) งานสารบรรณ ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่จัดให้มีเจ้าหน้าที่สารบรรณโดยเฉพาะ มีอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกสมควร แผนกสารบรรณของโรงเรียนส่วนใหญ่จะทำหน้าที่สนับสนุนงานพิมพ์ของทุกหน่วยงานในโรงเรียน

(2) งานทะเบียน-สถิติ ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่จัดให้มีเจ้าหน้าที่ทะเบียน-สถิติโดยเฉพาะ เพื่อให้การควบคุมทะเบียน สถิติเป็นไปอย่างมีระเบียบและสะดวกในการตรวจสอบค้นหา

(3) งานคำนวณการเงิน ผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียนจัดให้มีแผนกการเงินและเจ้าหน้าที่การเงินโดยเฉพาะ ทำหน้าที่ติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่แผนกการเงินของหน่วยราชการ งานคำนวณการเงิน มีวิธีต่าง ๆ จะต้องพร้อมที่จะรับการตรวจจากคณะกรรมการตรวจเงินของหน่วยราชการ ซึ่งแต่งตั้งขึ้นทำการตรวจเงินและหลักฐานต่าง ๆ ทุกเดือน ผู้บริหารโรงเรียนอาจจะตั้งกรรมการตรวจเงินภายในโรงเรียนอีกคณะหนึ่งก็ได้ การใช้จ่ายเงินของผู้บริหารโรงเรียนมีข้อจำกัด นักของการใช้เงินมากกว่าที่กำหนดไว้จะต้องได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาหน่วยที่สังกัดอยู่ และแผนกการเงินจะคอยทำงบประมาณประจำปีของโรงเรียนอีกด้วย

(4) งานค้ำบริการ-สวัสดิการ ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่เอาใจใส่ในงานด้านบริการและสวัสดิการอย่างใกล้ชิด เพราะงานด้านบริการจะช่วยให้สนับสนุนให้หน่วยงานอื่นทำงานอย่างใกล้ชิด งานด้านสวัสดิการจะช่วยให้บุคลากรในโรงเรียนมีขวัญ มีกำลังใจในการทำงานลดความเครียดของบุคลากร เช่น แจกของขวัญหรือประดับขลุ่ย งานบริการเกี่ยวกับอาคารสถานที่นั้น มีโรงเรียนพุทธนิเวศวรรเวลาชัยเพียงแห่งเดียวที่โรงเรียนต้องจัดอาหารและรับประทานอาหารเอง โรงเรียนอื่นอีก 4 แห่ง เป็นหน้าที่ของกองบริการของหน่วยราชการจัดบริการให้โดยรายงานขึ้นไปตามรายงาน

(5) งานค้ำประชาสัมพันธ์โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้จัดให้มีการประชาสัมพันธ์อย่างเต็มที่ มีโรงเรียนพุทธนิเวศวรรเวลาชัยแห่งเดียวที่จัดแผนกประชาสัมพันธ์ขึ้น เพื่อเป็นสื่อและติดต่อระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียน โรงเรียนกับหน่วยงานอื่น และโรงเรียนกับบ้าน ส่วนโรงเรียนอื่นเมื่อมีความต้องการ จะติดต่อ หรือให้คำวิจารณ์ต่าง ๆ ของโรงเรียนจะออกมาในนามของผู้บริหารโรงเรียน

สรุป

ในการจัดการบริหารโรงเรียนราษฎร์สังกัดองค์กรพิชิตอาชญากรรม แบ่งการบริหารออกเป็น 4 ส่วนใหญ่ ๆ คือ (๑) การบริหารบุคคลากร (๒) การบริหารด้านวิชาการ (๓) การบริหารคานักเรียน และ (๔) การบริหารคานุเคราะห์

1. การบริหารบุคคลากรผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ จัดให้มีภารกิจที่เลือกจากบุคคลภายนอกอย่างกว้างขวาง คือเลือกเอาผู้มีคุณสมบัติตรงหรือใกล้เคียงความต้องการมากที่สุด เมื่อให้หัวหน้าบุคคลมาแล้วผู้บริหารโรงเรียนได้ดำเนินการบำรุงรักษามูลนิธิให้อยู่กับโรงเรียนหาวิธีการกำหนดเงินเดือนให้ตามกฏเกณฑ์ที่ได้รับ พยายามหาทางและสนับสนุนให้โรงเรียนข้าราชการ จัดการสวัสดิการให้เขาที่จะหาได้ คานวณความสะดวกในการปฏิบัติงานช่วยการจักบ้านพัก จัดหาหนะรับส่งเป็นต้น นอกจากนี้ยังบำรุงรักษาความกล้าใจ เช่นให้มีส่วนร่วมและอำนาจในการรับผิดชอบงานของโรงเรียน จัดรับแจ้งสั่งสรรคตามโอกาส ในการจัดมามูลนิธิอาชญากรรมนี้ ผู้บริหารส่วนใหญ่สนับสนุนส่งลูกไปศึกษาเพิ่มเติมโดยวิธีสมัครเงินเดือนให้ตามกฏเกณฑ์สูงกว่าชั้นที่สำเร็จการศึกษา และสนับสนุนออกค่าใช้จ่ายได้ไม่รวมงบประมาณทางวิชาการต่าง ๆ ที่หน่วยงานภายนอกจัดขึ้น ส่วนการให้บุคคลากรเพราะความเหมาะสมที่ไม่ใครมีผู้ตามากนัก เพราะมีระเบียบของทางราชการทหารสำหรับไปก็มีครูที่เป็นทหารอยู่แล้ว และครูพลเรือนก็มีฐานะเป็นลูกจ้าง ซึ่งจะไม่ออกเสียจ้างเมื่อครบสัญญาจ้างแต่ละปีก็ได้ ปัญหาใหญ่ของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารบุคคลากรก็คือ ความไม่เท่าเทียมกันในเรื่องสิทธิต่าง ๆ ซึ่งครูที่เป็นทหารและครูที่เป็นพลเรือนได้รับ อันจะทำให้เกิดการแบ่งพวกขึ้นได้ในโรงเรียน

2. การบริหารด้านวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนจัดการบริหารด้านวิชาการ เพื่อให้เกิดขึ้นในการเรียนการสอน โดยการใช้หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการ ร่วมกับแบบเรียนอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาต ในการจัดวิชาให้ครูสอนจะจัดตามความถนัด และเนื้อหาวิชาที่ครูใดถนัดมาเป็นอันดับแรก จัดตามระดับการศึกษาในการสอนเป็นอันลับที่สอน และจัดสอนแผนวิชาที่ขาดครูเป็นกันจะผู้ดูแล การนี้เกี่ยวกับการศึกษาไม่ได้จัดอย่างเห็นทางการ ผู้บริหารโรงเรียนและผู้บริหารระดับรองจะตั้งเกณฑ์

การลดภาระซึ่งเวงร้อมภาระเองเป็นครั้งคราว ไม่ได้จัดให้มีการฝึกอบรมครูในด้านวิชาการระหว่างปฏิบัติงาน แหล่งเสริมใหญ่ไปรับการอบรมทางวิชาการจากภายนอก ผู้บริหารโรงเรียนกำหนดชั่วโมงสอนสำหรับผู้ปฏิบัติงานด้านสอนอย่าง เดียว 13-20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และกำหนดชั่วโมงสอนสำหรับผู้ปฏิบัติงานด้านบริหารและธุรการ 10-16 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จำนวนนักเรียนในชั้นของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาเฉลี่ย 39.02 คน ต่อห้องเรียน ระดับมัธยมศึกษา เฉลี่ย 37.50 คน ต่อห้องเรียน การแบ่งกลุ่มนักเรียนในภาระสอนให้ไว้ที่ระดับชั้น

3. การบริหารงานด้านนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่จัดให้มีคณะกรรมการผู้ปกครองนักเรียน สภาผู้ปกครองและให้คำปรึกษาแก่นักเรียน การจัดทำธรรมนูญนักเรียน ด้วยให้จัดในที่นักศึกษาคณะครู ชุมชนต่าง ๆ จัดขึ้นความทวาทสนใจของนักเรียน จัดบริการขึ้นเช่น บริการด้านสุขภาพ บริการด้านค่าขายอุปกรณ์การศึกษา บริการรักษาความปลอดภัย บริการรับส่งนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนยังไม่จัดให้มีบริการแนะแนวอย่างถูกต้อง ในทางบริการอาหารกลางวันเป็นเพียงแจกขนม กุแฉ ผู้มีระกอบอาคารจำหน่ายเหล่านี้ โรงเรียนไม่ได้จัดทำเอง

4. การบริหารด้านธุรการ งานบริหารด้านธุรการที่สำคัญของโรงเรียนรายบุรีสังกัดกองทัพอากาศ คือ งานด้านสารบรรณ งานทะเบียน-สถิติ งานด้านการเงิน ซึ่งจะกองมีเจ้าหน้าที่ในแผนกดังกล่าวนี้เพียงเฉพาะ เพื่อความสะดวกในการบริหารงานอื่น จัดให้มีงานด้านบริการและสวัสดิการ เพื่อเป็นการสนับสนุนให้งานดำเนินไปคล่องดี และผู้ปฏิบัติงานมีกำลังใจในการปฏิบัติงาน ในทางตรงกันข้ามโรงเรียน ส่วนใหญ่ยังไม่จัดให้มีขึ้นเป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติงานได้ นอกจากโรงเรียนพุทธนิเวศวรรณาชัยแห่งเดียวที่จัดให้มีแผนกประชาสัมพันธ์ เพื่อดำเนินการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

จากงานบริหารโรงเรียนทั้ง 3 ด้านที่ได้อธิบายมาแล้ว จะเห็นว่าการบริหารงานด้านใหญ่ของผู้บริหารโรงเรียนรายบุรีสังกัดกองทัพอากาศ เป็นไม่เหมาะสมกับวิชาการ บริหารการศึกษามากกว่าจะมีขนาดเล็กกว่ามาก หรือไม่ได้จัดตามวิธีการที่ดีงาม จึงอาจกล่าวได้ว่าการบริหารงานของโรงเรียนรายบุรีสังกัดกองทัพอากาศ เป็นไม่เหมาะสมผู้ปฏิบัติงานที่สามนี้จึงไว้

พฤติกรรมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับบุคลากรในโรงเรียน
(Administrative Behavior Related to Relationship Between
Administrator and School Personnel)

ในการพิจารณารูปแบบพฤติกรรมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับบุคลากรในโรงเรียน ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจมาเสนอ และวิเคราะห์ข้อมูล เป็นไปตามลำดับ โดยเสนอและวิเคราะห์พฤติกรรมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับครู เป็นอันดับแรก เสนอและวิเคราะห์พฤติกรรมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับนักเรียน ในอันดับต่อไป

พฤติกรรมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครู

ผู้วิจัยเสนอข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ส่วน ส่วนที่หนึ่งเป็นสถานภาพ (Status) ของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนที่สองเป็นพฤติกรรมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับครู แบ่งออกเป็น 6 หมวด เมื่อเสนอรายละเอียดจะได้อธิบายดังต่อไปนี้

สถานภาพ (Status) ของกลุ่มตัวอย่าง

เพศและสถานะ

ตารางที่ 5 แสดงถึงเพศ และสถานะของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏว่าจากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสำรวจ 73 คน เป็นเพศชาย 31 คน (ร้อยละ 42.46) เพศหญิง 42 คน (ร้อยละ 57.54) เพศชาย 31 คน เป็นข้าราชการทหารอากาศ 11 คน (ร้อยละ 15.07) เป็นครูโรงเรียนราษฎร์ 20 คน (ร้อยละ 27.39) เพศหญิง 42 คน เป็นข้าราชการทหารอากาศ 2 คน (ร้อยละ 2.74) เป็นข้าราชการพลเรือนสังกัดกระทรวงกลาโหม 4 คน (ร้อยละ 5.48) เป็นครูโรงเรียนราษฎร์ 36 คน (ร้อยละ 49.32)

ตารางที่ 5 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

ประเภท	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้าราชการทหารอากาศ	11	15.07	2	2.74	13	17.81
ข้าราชการพลเรือนสังกัด กระทรวงกลาโหม	-	-	4	5.43	4	5.43
ครูโรงเรียนราษฎร์	20	27.39	36	49.32	56	76.71
รวม	31	42.46	42	57.54	73	100.00

อายุ

ตารางที่ 6 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับอายุของกลุ่มตัวอย่าง อายุกลางของกลุ่มตัวอย่างเพศชาย เท่ากับ 30 ปี อายุกลางของกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง 32.5 ปี เมื่อรวมกันทั้งเพศชาย และหญิงแล้ว อายุกลางของกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 32 ปี กลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 30-34 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 34.24) ผู้ที่มีอายุมาก (เกิน 45 ปี) มีจำนวนไม่มากนัก (ร้อยละ 5.43) จะเห็นว่าอายุทั้งเพศชาย และหญิง ไม่แตกต่างกันมากนัก

ตารางที่ 6: ผลของอายุของกรูปลำยอง

อายุ	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
55 - 59	3	3.23	-	-	3	1.37
50 - 54	-	-	-	-	-	-
45 - 49	1	3.23	2	4.76	3	4.11
40 - 44	2	6.45	8	19.05	10	13.70
35 - 39	3	9.68	4	9.52	7	9.33
30 - 34	12	38.71	13	30.95	25	34.24
25 - 29	9	29.03	3	13.05	17	23.29
20 - 24	5	9.67	7	16.27	10	13.70
รวม	31	100.00	42	100.00	73	100.00

อายุกลางเพศชาย = 30 ปี อายุกลางเพศหญิง = 32.5 ปี อายุกลางรวม 32 ปี
 ฤดู

ตารางที่ 7 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับกรูปลำยอง เมื่อเริ่มเป็นกรูปลำยองที่ต่ำกว่า
 กว่าสามเดือนถึงหกอาทิตย์ 3 สูงสุดแปดสัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างรองกรูปลำยองเริ่มแรกตามมีฤดูและลักษณะ
 ของสถานที่เกิดของสัตว์ป่า หรือประเภทของถิ่นกำเนิดตามเป็นลำดับคือ (ร้อยละ 50.68)
 รองลงมาได้แก่ฤดูหนาว กับต้นมรกตป่าไม้ 3 (ร้อยละ 23.29) ตามด้วยตามเป็นฤดูร้อน
 หรือฤดูหนาวที่มีน้ำ (ย.เจิม) (ร้อยละ 12.33) ถัดลงมาเป็นฤดูร้อนตามที่มีน้ำรวมทั้ง
 ฤดูหนาว หรือประเภทของถิ่นกำเนิดตามถิ่นสูง หรือฤดูร้อน (ร้อยละ 10.95) และอันดับที่
 ต่ำ เป็นกรูปลำยองที่ต่ำกว่าสามเดือนถึงหกอาทิตย์ 3 และกรูปลำยอง (ร้อยละ 1.37

วุฒิปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ยังคงเป็นครูประกาศนียบัตรการศึกษา (ร้อยละ 49.31) รองลงมา เป็นครูประกาศนียบัตรมัธยมศึกษา หรือประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูง หรือครูอนุวิชา (ร้อยละ 31.51) อีกบางส่วนเป็นครูประกาศนียบัตร (ป.กศ.) (ร้อยละ 9.59) อีกส่วนที่เป็นครูปริญญาตรี (ร้อยละ 5.48) อีกส่วนเป็นครูวุฒิมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ร้อยละ 4.11

ตารางที่ 7 วุฒิของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อเริ่มเป็นครูและในปัจจุบัน

	วุฒิเมื่อเริ่มเป็นครู		วุฒิปัจจุบัน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่				
หรือเทียบเท่า	1	1.37	-	-
มัธยมศึกษาปีที่			7	8.81
หรือเทียบเท่า	17	23.29	3	4.11
ครูชั้น ครูประกาศนียบัตร				
หรือเทียบเท่า	9	12.33	7	9.59
ครูประกาศนียบัตรระดับศึกษา				
ครูประกาศนียบัตรการศึกษา				
หรือเทียบเท่า	37	50.68	36	49.31
ครูประกาศนียบัตรมัธยมศึกษา				
ครูประกาศนียบัตรการศึกษาสูง				
อนุวิชา หรือเทียบเท่า	8	10.96	23	31.51
ระดับปริญญาตรี หรือ สูงกว่า	1	1.37	4	5.48

ตารางที่ 8

แสดงการกระจายของประชากรเป็นกลุ่มอายุต่าง ๆ และระยะเวลาที่กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนราชบุรีสังกัดองค์การบริหาร

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีประชากรเป็นครูระหว่าง 6-10 ปี (ร้อยละ 30.14) รองลงมาเคยเป็นครู 1-5 ปี (ร้อยละ 26.03) และเมื่อพิจารณาตามลำดับจะน้อยลงตามลำดับ คือ ประชากร 11-15 ปี ร้อยละ 19.18 ประชากร 16-20 ปี ร้อยละ 17.81 ประชากร 20-25 ปี ร้อยละ 5.47 และประชากร 31-35 ปี ร้อยละ 1.37

ระยะเวลาที่กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนราชบุรีสังกัดองค์การบริหาร โดยโรงเรียนปฏิบัติหน้าที่ 1-5 ปี (ร้อยละ 41.09) รองลงมา 6-10 ปี (ร้อยละ 23.29) ถัดลงมา 16-20 ปี (ร้อยละ 20.55) และลำดับที่ 11-15 ปี (ร้อยละ 15.07)

ตารางที่ 8 แสดงประชากรในการเป็นครูและระยะเวลาปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่าง

ระยะเวลาเป็นปี	ประชากรในการเป็นครู		เวลาปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนราชบุรีสังกัดองค์การบริหาร	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
31 - 35	1	1.37	-	-
26 - 30	-	-	-	-
21 - 25	4	5.47	-	-
16 - 20	13	17.81	15	20.55
11 - 15	14	19.18	11	15.07
6 - 10	22	30.14	17	23.29
1 - 5	19	26.03	30	41.09
รวม	73	100.00	73	100.00

พฤติกรรมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับครู

ผู้วิจัยได้แบ่งพฤติกรรมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับครูโรงเรียนราชบุรี สังกัดกองทัพอากาศ ออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่พฤติกรรมในท่านต่อไปนี้

1. ด้านความสัมพันธ์ทั่วไประหว่างผู้บริหารโรงเรียน หรือครูใหญ่กับครูน้อย
2. ด้านการปกครอง การบังคับบัญชาครู การมอบอำนาจในการปกครองนักเรียน

ให้แก่ครู

3. ด้านประโยชน์ในการเรียนการสอน
4. ด้านเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทั่วไป
5. ด้านส่งเสริม และบำรุงขวัญครู
6. ด้านช่วยเหลือ และส่งเสริมการสวัสดิการของครู

ด้านความสัมพันธ์ทั่วไประหว่างครูใหญ่กับครูน้อย

ในบทครั้งนี้ เด่นชัดอยู่ในด้านความสัมพันธ์ทั่วไประหว่างครูใหญ่กับครูน้อย ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความดีความชอบของครูแต่ละคนที่มีต่อครูใหญ่อาจจะไม่ตรงกันจึงขอเสนอแนะการวิจัยถึงความดีความชอบของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีส่วนใกล้เคียงกับความจริงอยู่มาก : นอกเหนือจากในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 9 กระจายเวลาว่างของครูใหญ่

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
พบปะสังสรรค์กับครูชั้นอยู่ในโรงเรียน	38	52.05
ออกไปพบปะสังสรรค์กับครูใหญ่ นอกโรงเรียน	8	10.96
ทำงานส่วนตัว	14	19.18
พักผ่อนอยู่ให้หลังทำงานของครูใหญ่	13	17.81
รวม	73	100.00

ตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่าครูใหญ่ใช้เวลาว่างส่วนใหญ่อยู่กับสาระโรมาบ้าง กลุ่มศึกษานานาชาติ ร้อยละ 52.05 หมายความว่าครูใหญ่ใช้เวลาว่างสังสรรค์กับครูชั้นอยู่ในโรงเรียน ร้อยละ 19.18 หมายความว่าครูใหญ่ใช้เวลาว่างทำงานส่วนตัว ร้อยละ 17.81 หมายความว่าครูใหญ่ใช้เวลาว่างพักผ่อนอยู่ให้หลังทำงานของครูใหญ่ และร้อยละ 10.96 หมายความว่าครูใหญ่ใช้เวลาว่างออกไปพบปะสังสรรค์กับครูใหญ่ภายนอกโรงเรียน

ตารางที่ 10 ความสัมพันธ์กับกลุ่ม

ระดับของความสนิทสนม	จำนวน	ร้อยละ
ดีมาก	15	20.55
ดี	30	41.09
ปานกลาง	19	26.03
น้อย	9	12.33
รวม	73	100.00

ตารางที่ 10 เป็นข้อมูลที่ได้จากค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างแสดงถึงความสนิทสนมระหว่างครูใหญ่กับครูน้อย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 41.09 ตอบว่าครูใหญ่สนิทสนมกับครูน้อยดี ร้อยละ 26.03 ตอบว่ามีความสนิทสนมปานกลาง ร้อยละ 20.55 ตอบว่ามีความสนิทสนมดีมาก และร้อยละ 12.33 ตอบว่ามีความสนิทสนมน้อย

ตารางที่ 11 ความสัมพันธ์ของครูใหญ่กับครูน้อย เมื่อครูใหญ่มีบทบาททางทหารสูงขึ้น

พฤกักรวม	จำนวน	ร้อยละ
ความเป็นกันเองจะลดลง	11	15.07
ความเป็นกันเองจะเพิ่มขึ้น	1	1.37
ความเป็นกันเองยังคงมีอยู่ตามปกติ	52	80.82
ไม่มีความเป็นกันเองเลย	2	2.74
รวม	73	100.00

ตารางที่ 11 แสดงความสัมพันธ์ของครูใหญ่กับครูน้อย เมื่อครูใหญ่มีบทบาททางทหารสูงขึ้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 80.82 ตอบว่าเมื่อครูใหญ่ได้รับยศสูงขึ้น ความเป็นกันเองยังคงมีอยู่ตามปกติ ร้อยละ 15.07 ตอบว่าเมื่อครูใหญ่ได้รับยศทางทหารสูงขึ้น ความเป็นกันเองจะลดลง ร้อยละ 2.74 ตอบว่าไม่มีความเป็นกันเองเลย และร้อยละ 1.37 ตอบว่าความเป็นกันเองจะเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 12 ความสนใจและความเอาใจใส่ของครูใหญ่ที่มีต่อครูน้อยที่เป็นทหาร และพลเรือน

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
สนใจและเอาใจใส่ครูน้อยที่เป็นทหารมากกว่าครูพลเรือน	7	9.59
สนใจและเอาใจใส่ครูน้อยที่เป็นพลเรือนมากกว่าครูที่เป็นทหาร	1	1.35
สนใจและเอาใจใส่ทั้งสองพวกเท่าเทียมกัน	40	54.80
สนใจและเอาใจใส่ต่อผลงานของครูมากกว่าตัวครู	26	35.61
รวม	73	100.00

ตารางที่ 12 แสดงถึงความสนใจและความเอาใจใส่ของครูใหญ่ที่มีต่อครูน้อยที่เป็นทหารและพลเรือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 54.80 ตอบว่าครูใหญ่สนใจและเอาใจใส่ต่อครูน้อยที่เป็นทหารและพลเรือนเท่าเทียมกัน ร้อยละ 9.59 ตอบว่าครูใหญ่สนใจและเอาใจใส่ต่อครูน้อยที่เป็นทหารมากกว่าครูน้อยที่เป็นพลเรือน ไม่มีผู้ใดตอบว่าครูใหญ่สนใจครูพลเรือนมากกว่าครูน้อยที่เป็นทหาร และกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 35.61 ตอบว่าครูใหญ่สนใจ และเอาใจใส่ต่อผลงานมากกว่าตัวครู

ตารางที่ 13 แสดงถึงการปฏิบัติงานของครูใหญ่ต่อครูน้อยในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูใหญ่กับครูน้อย

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
ทุกคนเห็นครูเหมือนกัน ครูใหญ่จึงวางตัวและปฏิบัติต่อครูน้อยในฐานะเพื่อนครู	50	68.49
ครูใหญ่เป็นผู้บังคับบัญชาจึงไม่อาจวางตัวและปฏิบัติต่อครูน้อยในฐานะเพื่อนครู	11	15.07
ครูใหญ่เป็นผู้บังคับบัญชาจะปฏิบัติต่อครูใหญ่ผู้บังคับบัญชาอย่างไรก็ได้	5	6.85
ครูน้อยเห็นผู้บังคับบัญชาซึ่งปฏิบัติต่อครูใหญ่ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาในฐานะเป็นนายใน เรื่องทุกเรื่อง	7	9.59
รวม	73	100.00

ตารางที่ 13 แสดงถึงการวางตัวของครูใหญ่ต่อครูน้อยในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูใหญ่กับครูน้อย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 68.49 ตอบว่าครูใหญ่วางตัว และปฏิบัติต่อครูน้อยในฐานะเพื่อนครู ร้อยละ 15.07 ตอบว่าครูใหญ่วางเป็นผู้บังคับบัญชาครูน้อย จึงไม่อาจปฏิบัติตัวในฐานะเพื่อนครูได้ ร้อยละ 9.59 ตอบว่าครูน้อยเห็นปฏิบัติต่อครูใหญ่ในฐานะเป็นนายในทุกเรื่อง และร้อยละ 6.85 ตอบว่าครูใหญ่เป็นผู้บังคับบัญชา จะปฏิบัติต่อครูใหญ่ผู้บังคับบัญชาอย่างไรก็ได้

จากข้อมูลโดยรวมได้เฝ้าระวังความล้มเหลวทั่วไประหว่างครูใหญ่กับครูสอน ตลอดจนได้พบว่า ครูใหญ่ในฐานะผู้บริหารโรงเรียนราษฎร์ ซึ่งมักต้องทำเอกสาร มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์กับครูสอนในโรงเรียนส่วนใหญ่มีแนวโน้มไปในทางดี โดยมีลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกในทางที่ถูกต้องกับหลักวิชา เป็นแนวในการเตรียมเตรียม และจะมองได้รับคำชมเชยจากกลุ่มตัวอย่างที่มีการยอมรับสูง กล่าวคือครูใหญ่ในเวลากลางส่วนใหญ่ที่มีอยู่เพื่อผลประโยชน์สัมพันธ์กับครูสอน มีความสนิทสนมกับครูสอนอยู่ในเกณฑ์ มีความเหมาะสมของผลประโยชน์แม้ว่าจะได้กับขั้นสูงขึ้นไป มีเรื่องสนใจและเอาใจใส่ต่อครูทุกประเภทโดยทั่วเหมือนกัน และครูใหญ่ยังมีดีต่อครูสอนในฐานะ เพื่อนครูมากกว่าฐานะผู้บังคับบัญชาที่ผู้ได้บังคับบัญชา

ด้านการปกครอง การบังคับบัญชา การมอบอำนาจในการปกครองนักเรียน

ในหมวดคดีผู้วิจัยได้เสนอข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูใหญ่ที่แสดงออกในเรื่องการปกครอง การบังคับบัญชา การเริ่มตั้งระเบียบการทำงานของครู ตลอดจนการมอบอำนาจในการปกครองนักเรียน โดยที่ความดีความชอบของผู้สอนส่วนใหญ่มีส่วนใกล้เคียงกับความหวังใจและข้อมูลในการวางต่อไป

ตารางที่ 14 แสดงถึงวิธีรักษากระเป๋าน้ำใบในการปกครองของครูใหญ่

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
แจ้งภาคการระเบียบธรรมเนียมหกทหาร	10	13.70
ใช้วิธีนำทหารสำหรับครูที่เป็นทหาร และใช้ระเบียบข้าราชการพลเรือนสำหรับครูที่เป็นพลเรือน	36	49.31
โดยถือเอาความสะกดกฎหมายทางธรรมชาตินี้ และ ความต้องการของครูทั่วไปเป็นหลัก	29	30.14
โดยปล่อยให้ครูรับผิดชอบตนเองโดยไม่ต้องการกำหนด ระเบียบวินัย	5	6.85
รวม	73	100.00

ตารางที่ 14 ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแสดงว่าในการรักษากระเป๋าน้ำใบของโรงเรียน
 กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 49.31 ระบุว่าครูใหญ่ปกครองครูโดยใช้วิธีนำทหารสำหรับ
 ครูที่เป็นทหาร และใช้ระเบียบข้าราชการพลเรือนสำหรับครูที่เป็นพลเรือน ร้อยละ 30.14
 ระบุว่าครูใหญ่ถือเอาความสะกดกฎหมายทางธรรมชาตินี้ และความต้องการของครูทั่วไปเป็น
 หลัก ร้อยละ 13.70 ระบุว่าครูใหญ่ปกครองอย่างแจ้งภาคการระเบียบธรรมเนียมหกทหาร
 และร้อยละ 6.85 ระบุว่าครูใหญ่ปล่อยให้ครูรับผิดชอบตนเองโดยไม่ต้องการกำหนดระเบียบ
 วินัย

ตารางที่ 15 พฤติกรรมของครูใหญ่ในการจัดซื้อจัดจ้างของครูน้อย

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
กิจกรรมการพิจารณาความผิด	15	20.55
ดำเนินการตามวินัยศหา	3	4.11
ไกล่เกลี่ยประนีประนอม	51	69.86
ไม่เกี่ยวข้องกับ	4	5.48
รวม	73	100.00

ตารางที่ 15 ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแสดงพฤติกรรมของครูใหญ่ในการจัดซื้อจัดจ้างที่เกิดขึ้นระหว่างครูน้อย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 69.86 ตอบว่าครูใหญ่ใช้วิธีไกล่เกลี่ยประนีประนอม ร้อยละ 20.55 ตอบว่าครูใหญ่ใช้วิธีกิจกรรมการพิจารณาความผิด เพื่อให้เป็นไปอย่างยุติธรรม ร้อยละ 5.48 ตอบว่าครูใหญ่ไม่เกี่ยวข้องกับ และร้อยละ 4.11 ตอบว่าครูใหญ่ใช้วิธีดำเนินการตามวินัยศหา ซึ่งเป็นการลงทัณฑ์ตามกำหนดของผู้นับถือนับว่า

ตารางที่ 16 แสดงความรับผิดชอบของครูใหญ่ที่มีต่อการทำงานของครูน้อย เมื่อ
ครูน้อยกระทำผิดพลาดอื่น

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
รวมรับผิดชอบด้วยเสมอ	8	10.96
ชี้แจงแก่หัวหน้าครูประจำชั้นพลาด	6	8.22
ชี้แจงให้ครูทั้งหมดเข้าใจและยอมรับว่าความผิด พลาดนั้นครูใหญ่มีส่วนรับผิดชอบด้วย	35	47.94
ถือว่าเป็นการบกพร่อง และดำเนินการลงโทษ ครูน้อยผู้นั้น	24	32.88
รวม	73	100.00

ตารางที่ 16 ข้อมูลแสดงถึงพฤติกรรมที่ครูใหญ่แสดงออกไม่ว่าเมื่อครูน้อยผู้ใดกำลังกับ
มีปัญหกระทำผิดพลาดอื่น กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 47.94 กล่าวว่าครูใหญ่ชี้แจงให้ครูทั้งหมด
เข้าใจ และยอมรับว่าความผิดพลาดนั้นครูใหญ่มีส่วนรับผิดชอบด้วย ร้อยละ 32.88 กล่าวว่า
ครูใหญ่ถือเป็นการบกพร่อง และดำเนินการลงโทษครูน้อยผู้นั้น ร้อยละ 10.96 กล่าวว่า
ครูใหญ่รวมรับผิดชอบด้วยเสมอ และร้อยละ 8.22 กล่าวว่า ครูใหญ่ชี้แจงแก่หัวหน้าครู
ประจำชั้นพลาด

ตารางที่ 17 การปฏิบัติของครูใหญ่เมื่อครูน้อยปฏิบัติงานในหน้าที่บกพร่องเสมอ ๆ

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
วางตัวตักเตือนทุกครั้งที่มีบกพร่อง	17	23.29
ลงโทษตามความผิดที่บกพร่อง	5	6.85
อดกระเชียบข้อบังคับเพิ่มขึ้น	20	38.35
ค้นหาสาเหตุของความบกพร่องแล้วดำเนินการแก้ไขให้ดีขึ้น	23	31.51
รวม	73	100.00

ตารางที่ 17 ข้อมูลแสดงวิธีการปฏิบัติของครูใหญ่ เมื่อครูน้อยปฏิบัติงานในหน้าที่บกพร่องเสมอ ๆ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 31.51. ตอบว่า ครูใหญ่ค้นหาสาเหตุของความบกพร่อง แล้วดำเนินการแก้ไขให้ดีขึ้น ร้อยละ 38.35. ตอบว่าครูใหญ่อดกระเชียบข้อบังคับเพิ่มขึ้น ร้อยละ 23.29. ตอบว่าครูใหญ่วางตัวตักเตือนทุกครั้งที่มีบกพร่อง และร้อยละ 6.85. ตอบว่าครูใหญ่ลงโทษความผิดที่บกพร่อง

ตารางที่ 18 แสดงถึงวิธีการที่ครูใหญ่มอบอำนาจในการรักษาระเบียบวินัยนักเรียน

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
ครูใหญ่เป็นผู้ดำเนินการลงโทษนักเรียนแต่ผู้เดียว	2	2.74
ครูใหญ่มอบอำนาจให้กรรมการครูผู้ปกครองลงโทษนักเรียน	23	31.51
ครูใหญ่มอบอำนาจให้ครูประจำชั้นลงโทษนักเรียน	23	33.35
ครูใหญ่พิจารณาตัดสินและลงโทษนักเรียนก่อน แล้วจึงมอบหมายให้ครูคนใดคนหนึ่ง ทำเป็นการลงโทษครูใหญ่เห็นสมควร	20	27.40
รวม	73	100.00

ตารางที่ 18 แสดงข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างในการมอบอำนาจให้ครูลงโทษนักเรียนเพื่อรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 38.36 ทราบว่าครูใหญ่มอบอำนาจให้ครูประจำชั้นลงโทษนักเรียน ร้อยละ 31.51 ทราบว่าครูใหญ่มอบอำนาจให้คณะกรรมการครูผู้ปกครองลงโทษนักเรียน ร้อยละ 33.35 ทราบว่าครูใหญ่เป็นผู้พิจารณาตัดสินและลงโทษนักเรียนเสียก่อน แล้วจึงมอบหมายให้ครูคนใดคนหนึ่งดำเนินการลงโทษตามที่ครูใหญ่เห็นสมควร และร้อยละ 2.74 ทราบว่า ครูใหญ่เป็นผู้ลงโทษนักเรียน

จากข้อมูลข้างต้นรวมได้ในเรื่องพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการปกครอง การบังคับบัญชา การมอบอำนาจในการปกครอง พฤติกรรมของครูใหญ่ส่วนใหญ่มุ่งเน้นให้ตรงกับหลักวิชา คือ ปกครองครูโดยใช้วินัยทหารสามหรือกฎทหาร และใช้ระเบียบข้าราชการโรงเรียนสำหรับครูพลเรือน โทษแก่ผู้ประณามระบอบเพื่อจักษุชนชั้นแย่งระหว่างครูด้วยกัน รวมทั้งมีมติมอบให้ครูใหญ่ปฏิบัติงานฝึกสอนลูก แต่ครูใหญ่ส่วนใหญ่ก็จะออกระเบียบข้อบังคับเพิ่มเติม เมื่อมีผู้ยกเรื่องเสมอ ๆ แทนที่จะกันหวาดหาเหตุของความบกพร่อง เมื่อแก้ไข

หรือลงโทษผู้กระทำผิดเพียงคนเดียว ส่วนการมอบอำนาจในการลงโทษนักเรียน ผู้กระทำความผิดนั้นย่อมอยู่ในดุลยพินิจของครูใหญ่ว่าจะมอบอำนาจให้กับใคร จึงได้ปฏิบัติได้ที่ดีที่สุด

คำประโยชน์ของถาวร เวียนถาวรสอน

ในเดือนกันยายนของพุทธศักราชของครูใหญ่ใน เรื่องการจัดการศึกษาร่วมงาน การบรรจุกู การกำหนดค่าครูสอน ตลอดจนจัดระเบียบในการมอบงานให้กับครู โดยเสนอในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 19 แสดงพฤติกรรมของครูใหญ่ในเมื่อต้องทำการครูเพิ่มเติม

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
โดยเปิดโอกาสให้ได้มีการคัดเลือกอย่างกว้างขวาง	36	49.31
โดยคัดเลือกจากบุคคลในวงจำกัด	20	27.40
โดยรับโอนข้าราชการที่มีวุฒิกูจากหน่วยอื่น	7	9.59
โดยไม่หน่วยเหนือบรรจุตนเอง	10	13.70
รวม	73	100.00

ตารางที่ 19 แสดงวิธีการรับครูใหม่ของโรงเรียนราษฎร์สังกัดกองทัพอากาศ กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 49.31) ชอบว่าครูใหญ่ เปิดโอกาสให้มีการคัดเลือกอย่างกว้างขวาง ร้อยละ 27.40 ชอบว่า ครูใหญ่คัดเลือกจากบุคคลในวงจำกัด ร้อยละ 13.70 ชอบว่าครูใหญ่ได้หน่วยเหนือบรรจุตนเอง และร้อยละ 9.59 ชอบว่าครูใหญ่รับโอนข้าราชการครูที่มีวุฒิกูจากหน่วยอื่น

ตารางที่ 20 วิธีการที่ครูใหญ่พิจารณาคัดเลือกบุคคล บรรจุเป็นครูใหม่

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
พิจารณาจากผลการทดสอบปฏิบัติการสอน	8	10.96
พิจารณาจากผลการทดสอบความรู้	20	27.40
พิจารณาจากผลการศึกษาจากสถาบันที่ศึกษามา	11	15.07
พิจารณาจากลักษณะตัวบุคคลที่มารับการคัดเลือกเป็นเกณฑ์ไป	34	46.57
รวม	73	100.00

ตารางที่ 20 ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแสดงวิธีการคัดเลือก บุคคลที่จะเป็นครูใหม่ของโรงเรียน ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่าง (ร้อยละ 46.57) ตอบว่าครูใหญ่พิจารณาจากลักษณะตัวบุคคลที่มารับการคัดเลือกเป็นเกณฑ์ไป ร้อยละ 27.40 ตอบว่าครูใหญ่พิจารณาจากผลการทดสอบความรู้ ร้อยละ 15.07 ตอบว่าพิจารณาจากผลการศึกษาจากสถาบันที่ศึกษามา และร้อยละ 10.96 ตอบว่าพิจารณาจากผลการทดสอบปฏิบัติการสอน

ตารางที่ 21 แสดงพฤติกรรมของครูใหญ่ที่มีต่อครูใหม่เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
ทดลองทางวิชาการ เพื่อทราบความรู้ของครูใหม่	13	17.81
จัดให้มีคู่มือช่วยเหลือเกี่ยวกับการสอนให้แก่ครูใหม่	8	10.96
ให้ครูใหม่เริ่มงานจากครูเก่าเขาเอง	11	15.07
จัดให้ครูใหม่เข้าสอนทันทีที่มารับงาน	41	56.16
รวม	73	100.00

ตารางที่ 21 ข้อมูลแสดงพฤติกรรมของครูใหญ่โรงเรียนราษฎร์รังสรรค์องค์การบริหารส่วนตำบล
ในการปฏิบัติต่อครูใหม่ เพื่อให้ได้ประโยชน์จากครูใหม่มากที่สุด กลุ่มตัวอย่างร้อยละ
56.16 ตอบว่าครูใหญ่จัดให้ครูใหม่เข้าสอนทันทีที่มารับงาน ร้อยละ 17.81 ตอบว่าครู
ใหญ่ทดลองทางวิชาการเพื่อทราบความรู้ของครูใหม่ ร้อยละ 15.70 ตอบว่าครูใหญ่
ให้ครูใหม่เริ่มงานจากครูเก่าเขาเอง และร้อยละ 10.96 ตอบว่าครูใหญ่จัดให้มีคู่มือ
ช่วยเหลือเกี่ยวกับการสอนให้แก่ครูใหม่

ตารางที่ 22 แสดงหลักเกณฑ์ในการกำหนดวิชาให้ครูใหม่สอน

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
คำนึงถึงความรู้ทางเนื้อหาวิชาที่ครูใหม่ได้ศึกษามาโดยตรง	29	39.73
คำนึงถึงประสบการณ์ด้านการสอน	11	15.07
ให้สอนในวิชาที่ภาคภูมิใจถือว่าครูต้องสอนได้ทุกวิชา เหมือน ๆ กัน	29	39.73
คำนึงถึงความพอใจ และความถนัดของครูใหม่ เป็นต้น ๆ ไข่	4	5.47
รวม	73	100.00

จากตารางที่ 22 แสดงถึงหลักเกณฑ์ที่ครูใหญ่โรงเรียนราษฎร์สังกัดกองทัพอากาศ

กำหนดวิชาให้ครูใหม่สอน กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 39.73 ตอบว่าครูใหญ่คำนึงถึงความรู้ทางเนื้อหาวิชาที่ครูใหม่ได้ศึกษามาโดยตรง ร้อยละ 39.73 ตอบว่าครูใหญ่จัดให้ครูใหม่สอนในวิชาที่ภาคภูมิใจถือว่าครูต้องสอนได้ทุกวิชาเหมือนกัน ร้อยละ 15.07 ตอบว่าครูใหญ่คำนึงถึงประสบการณ์ด้านการสอนของครูใหม่ และร้อยละ 5.47 ตอบว่าครูใหญ่คำนึงถึงความพอใจ และความถนัดของครูใหม่เป็นต้น ๆ ไข่

ตารางที่ 23 แสดงสถิติเกณฑ์ที่ครูใหญ่มอบหมายงานให้ครูน้อยรับมีครบ

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
มอบหมายให้เท่าเทียมกัน	12	16.44
มอบหมายพิเศษแก่ผู้ว่างใจได้เป็นบางตน	15	20.54
มอบอำนาจตามที่กำหนดไว้ในตำแหน่งเป็นตำแหน่ง ๆ ไป	29	39.73
ไม่มีหลักการตายตัว	17	23.29
รวม	73	100.00

จากตารางที่ 23 เป็นข้อมูลที่แสดงหลักเกณฑ์ที่ครูใหญ่มอบหมายงานให้ครูน้อยรับมีครบ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 39.73 ตอบว่าครูใหญ่มอบหมายให้ครูน้อยบางคนที่กำหนดไว้ในตำแหน่งเป็นตำแหน่ง ๆ ไป ร้อยละ 23.29 ตอบว่าครูใหญ่ไม่ใ้กำหนดหลักการตายตัว ร้อยละ 20.54 ตอบว่าครูใหญ่มอบหมายให้เป็นพิเศษแก่คนที่ว่างใจได้บางตน และร้อยละ 16.44 ตอบว่าครูใหญ่มอบอำนาจให้ครูโดยเท่าเทียมกัน

จากข้อมูลที่ได้ในคำประโยชน์ของการเรียนการสอน อาจพิจารณาได้ว่าพฤติกรรมบางอย่างของครูใหญ่ในฐานะผู้บริหารโรงเรียนมีแนวโน้มไปในทางตรงกับหลักวิชา เช่นการรับครูเพิ่มเติมโดยได้มีการคัดเลือกอย่างกว้างขวาง มอบอำนาจให้กับผู้ที่ดำรงตำแหน่งเป็นตำแหน่ง ๆ ไป การจัดวิชาให้ครูใหม่สอน หนึ่งถึง เนื้อหาวิชาที่ครูใหม่ได้ศึกษามาเป็นอันดับแรก และพิจารณาของกิจกรรมอื่นเป็นอันดับต่อไป พฤติกรรมที่ครูใหญ่แสดงและมีแนวโน้มไปในทางตรงข้ามกับวิชาการ คือ ไม่กำหนดเกณฑ์ในการบรรจุครูใหม่แน่นอน ไม่ได้จัดอบรมก่อนปฏิบัติงาน (Pre - service training) ให้แก่ครูใหม่ โดยจัดครูใหม่ให้เข้าสอนในวิชาที่ขาดครูทันทีที่มารับงาน

คำถามเกี่ยวกับกิจกรรมปฏิบัติงานทั่วไป

ในหมวดนี้จะเสนอข้อมูลในทางปฏิบัติทั้งงานทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียนในเรื่องการนำความคิดใหม่ ๆ มาปฏิบัติงาน การประชุม การสั่งงาน การวางนโยบายของโรงเรียน การเสนอข้อมูล เสนอเป็นตารางประกอบคำอธิบายดังต่อไปนี้

ตารางที่ 24 วิธีการชักจูงใหญ่มาแนวความคิดใหม่ ๆ มาปฏิบัติ

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
ปฏิบัติได้ตามแนวความคิดทันที	7	9.59
ปรึกษากับครูนำผลงานก่อนนำมาใช้	30	41.10
ปรึกษากับครูนำข้อดีมาคิดในการประชุมก่อนนำมาใช้	34	46.53
ไม่สนใจที่จะสนใจครูหรือดำเนินการใด ๆ	2	2.73
รวม	73	100.00

ตารางที่ 25 แสดงให้เห็นว่าเมื่อครูใหญ่ได้แนวความคิดใหม่ ๆ โดยการปฏิบัติงาน ครูใหญ่มีวิธีใดเป็นหลัก กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 46.53 ตอบว่า ครูใหญ่นำเอาปรึกษาหารือกับครูนำข้อดีที่ประชุมก่อนนำมาใช้ ร้อยละ 41.10 ตอบว่า ครูใหญ่นำเอาปรึกษากับครูนำผลงานก่อนนำมาใช้ ร้อยละ 9.59 ตอบว่า ครูใหญ่ปฏิบัติตามแนวความคิดทันที ร้อยละ 2.73 ตอบว่าครูใหญ่ไม่สนใจที่จะสนับสุน หรือดำเนินการใด ๆ

ตารางที่ 25 แสดงพฤติกรรมของครูใหญ่ที่ปฏิบัติหน้าที่ประชุมครู

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
วิจารณ์ผลงานของครูโดยเปิดเผยทั้งส่วนดีและไม่ดี	49	67.12
วิจารณ์ผลงานเฉพาะส่วนที่ดี	-	-
วิจารณ์ผลงานเฉพาะส่วนที่ไม่ดี	13	17.81
ไม่วิจารณ์ครูคนใดต่อหน้าครูคนอื่น	11	15.07
รวม	73	100.00

ตารางที่ 25 แสดงพฤติกรรมของครูใหญ่ในการประชุมครู ของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 67.12 ตอบว่าครูใหญ่มักจะวิจารณ์ผลงานของครูโดยเปิดเผย ทั้งส่วนดีและไม่ดี ร้อยละ 17.81 ตอบว่าครูใหญ่มักจะวิจารณ์ผลงานเฉพาะส่วนที่ไม่ดี ร้อยละ 15.07 ตอบว่าครูใหญ่มักจะไม่วิจารณ์ครูคนใดต่อหน้าครูคนอื่น

ตารางที่ 26 แสดงถึงหลักการพิจารณาเลื่อนชั้นเงินกู้ของครูใหญ่

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
ให้ทุกคนมีโอกาสได้รับการเลื่อนชั้นเท่าที่จะทำได้	18	24.66
ให้เฉพาะคนที่มีผลงานดีเด่นเท่านั้น	5	6.85
ให้ตามความเห็นของที่ประชุม	36	49.31
ให้ตามความเห็นของครูใหญ่และผู้เกี่ยวข้อง	11	19.18
รวม	7	100.00

ตารางที่ 26 แสดงถึงหลักการพิจารณาเงินกู้ของครูใหญ่โรงเรียนราษฎร์
 ดังกักทองห้วยอากาส จากการตอบของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 49.31 ตอบว่าครูใหญ่เลื่อน
 ชั้นให้ตามความเห็นของที่ประชุม ร้อยละ 24.66 ตอบว่า ครูใหญ่พยายามให้ทุกคน
 มีโอกาสเลื่อนชั้นเท่าที่จะทำได้ ร้อยละ 19.18 ตอบว่า ครูใหญ่ให้ตามความเห็นของ
 คนที่เกี่ยวข้อง และ ร้อยละ 6.85 ตอบว่าครูใหญ่ให้เฉพาะคนที่มีผลงานดีเด่นเท่านั้น

ตารางที่ 27 พฤติกรรมในการตั้งราคาของครูใหญ่

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
ประชุมชี้แจงให้รับทราบพร้อม ๆ กัน	11	15.07
ชี้แจงผ่านหัวหน้าแผนก	10	13.70
ทำหนังสือเวียนให้แจ้งให้รับทราบเป็นหลักฐานทุกคน	52	71.23
มีคณะกรรมการให้ ซึ่งให้ประกาศโดยให้ครูอ่านกันเอง	-	-
รวม	73	100.00

ตารางที่ 27 แสดงพฤติกรรมในการสั่งงานของครูใหญ่โรงเรียนราษฎร์สังัก
 กองทัพอากาศ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 71.23 ตอบว่าครูใหญ่สั่งงานโดยการทำหนังสือ
 เวียนให้แจ้งให้รับทราบเป็นหลักฐานทุกคน ร้อยละ 15.07 ตอบว่าครูใหญ่ใช้วิธีชี้แจง
 ให้รับทราบพร้อมกันในที่ประชุม ร้อยละ 13.70 ตอบว่าครูใหญ่ใช้วิธีชี้แจงผ่านหัวหน้า
 ฝ่าย

ตารางที่ 28 พฤติกรรมในการวางแผนโยกย้ายตำแหน่งงานโรงเรียนอยุธยาใหญ่

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
มอบงานให้ครูน้อยทำโดยมอบงานโยกย้าย	4	5.48
มอบงานให้ครูน้อยทำ และชี้แจงนโยบายประกอบเฉพาะงานชิ้นนั้น	23	31.51
ชี้แจงนโยบายให้ทราบอย่างชัดเจนก่อนมอบงาน	37	50.68
ไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน	9	12.33
รวม	73	100.00

ตารางที่ 28 แสดงให้เห็นพฤติกรรมในการวางแผนโยกย้ายตำแหน่งงานของครูใหญ่โรงเรียนราชบุรีสังกัดตลิ่งชันจากภาค ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 50.68 ระบุว่าครูใหญ่ชี้แจงนโยบายให้ทราบอย่างชัดเจนก่อนมอบงาน ร้อยละ 31.51 ระบุว่าครูใหญ่มอบงานให้ครูน้อยทำงานชิ้นใดก็ชี้แจงนโยบายประกอบเฉพาะชิ้นนั้น ร้อยละ 12.33 ระบุว่าครูใหญ่ไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน และร้อยละ 5.48 ระบุว่าครูใหญ่มอบงานให้ทำโดยมอบงานโยกย้าย

จากข้อมูลในด้านการปฏิบัติงานทั่วไป พฤติกรรมของครูใหญ่ในฐานะผู้บริหารโรงเรียนในหมวดนี้ครูใหญ่ถือว่าเป็นพฤติกรรมที่ชี้แนะไม่ตรงกับหลักวิชา คือ การนำความคิดใหม่ ๆ มาปฏิบัติงานจะต้องปรึกษากับครูน้อยทั้งหมดให้ทราบเสียก่อน จึงนำมาใช้ การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนครูใหญ่เป็นไปตามความเห็นของสภามหาวิทยาลัย ไม่เห็นความเห็นของครูใหญ่คนเกี่ยวข้อง การตั้งงานจะต้องเป็นหนังสือเวียนและให้ผู้ปฏิบัติ มีชื่อรับทราบเป็นหลักฐานทุกคน การวางแผนโยกย้ายต้องชี้แจงนโยบายให้ทราบอย่างชัดเจนก่อน

โดยงาน ส่วนใหญ่กิจกรรมที่ซัดกับหลักวิชา คือ ในการประชุมครูทั่วไป ครูใหญ่มักจะวิจารณ์ผลงานของครูทั้งส่วนดีและไม่ดีอย่างเปิดเผย

ฐานการสังเกตเชิงปรากฏการณ์

ในหมวดนี้เสนอข้อมูลเกี่ยวกับสภาพความสามัคคีของครูอันเป็นผลจากพฤติกรรมทางบริหารของครูต่อครูใหญ่ในการปฏิบัติงาน พฤติกรรมของครูใหญ่ในการสนับสนุนการ ทำงานของครูย่อย และการแสดงออกในการเป็นผู้นำของครูใหญ่ ซึ่งเสนอข้อมูลตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 29 พฤติกรรมแสดงสภาพความสามัคคีของคณะครูในโรงเรียน

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
ทำงานต่างอยู่	4	5.48
แบ่งออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ หลายกลุ่ม	41	56.16
ครูที่เป็นทหารกับครูพลเรือนแยกกัน	4	5.48
สามัคคีกันทั้งหมด	24	32.88
รวม	73	100.00

ตารางที่ 29 แสดงให้เห็นสภาพความเป็นอยู่ของครูจากข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 56.16 กล่าวว่า ครูในโรงเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ หลายกลุ่ม ร้อยละ 32.88 กล่าวว่าสามัคคีกันทั้งหมด ร้อยละ 5.48 กล่าวว่า ครูทำงานต่างอยู่ และร้อยละ 5.48 กล่าวว่า ครูที่เป็นทหารกับครูพลเรือนแยกกัน

ตารางที่ 30 พฤติกรรมที่แสดงขวัญในการทำงานของครูน้อย

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
คุยกันสนุกสนานรื่นเริงและเบิกบาน	53	73.60
ต่างคนต่างทำงานกันไม่	3	4.11
ช่วยกลุ่มกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ	10	13.70
คอยจับผิดเพื่อนครูด้วยกัน	7	9.59
รวม	73	100.00

ตารางที่ 30 แสดงสภาพขวัญของครูน้อยในโรงเรียน เมื่อครูอยู่ด้วยอันความลำพัง กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 72.60 ตอบว่า เมื่อครูอยู่ด้วยกันความลำพังจะคุยกันอย่างสนุกสนาน รื่นเริงและเบิกบาน ร้อยละ 13.70 ตอบว่า ครูน้อยจะจับกลุ่มกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ร้อยละ 9.59 ตอบว่า ครูน้อยคอยจับผิดเพื่อนครูด้วยกัน ร้อยละ 4.11 ตอบว่า ต่างคนต่างทำงานกันไม่

ตารางที่ 31 พฤติกรรมของคณะครูที่แสดงออกในการประชุมครู เพื่อดำเนินการ
ต่าง ๆ

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
มีความกระตือรือร้นที่จะทำงานให้ลุล่วงไป	45	61.64
ไม่สนใจที่จะแสดงความคิดเห็น	26	35.62
แสดงอาการเมื่อยหน่าย	-	-
ปฏิเสธที่จะให้ความร่วมมือ	2	2.74
รวม	73	100.00

ตารางที่ 31 แสดงพฤติกรรมของคณะครูที่แสดงออกในเมื่อครูใหญ่ประชุมครู เพื่อดำเนินการกิจการต่าง ๆ ซึ่งข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 61.64 ตอบว่าคณะครูมีความกระตือรือร้นที่จะทำงานให้ลุล่วงไป ร้อยละ 35.62 ตอบว่าคณะครูไม่สนใจที่จะแสดงความคิดเห็น ร้อยละ 2.74 ตอบว่าคณะครูปฏิเสธที่จะให้ความร่วมมือ

ตารางที่ 32 พฤติกรรมของครูใหญ่ในการสนับสนุนการทำงานของครูน้อย

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
ให้ความอบอุ่นและกำลังใจในการปฏิบัติงาน	21	28.77
พยายามหาผลประโยชน์ให้	8	10.96
ยอมรับรู้ในความสามารถของครูน้อย	24	32.88
ชมเชยเมื่อปฏิบัติงานดี	20	27.39
รวม	73	100.00

จากตารางที่ 32 ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทำให้ทราบพฤติกรรมของครูใหญ่ในการสนับสนุนในการทำงานของครูน้อย กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 32.88 ตอบว่าครูใหญ่โรงเรียนราชบุรีสังกัดกองทัพอากาศยอมรับรู้ความสามารถของครูน้อย ร้อยละ 28.77 ตอบว่าครูใหญ่ให้ความอบอุ่นและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ร้อยละ 27.39 ตอบว่าครูใหญ่ชมเชยเมื่อครูน้อยปฏิบัติงานดี และร้อยละ 10.96 ตอบว่าครูใหญ่พยายามหาผลประโยชน์ให้

ตารางที่ 33 พฤติกรรมในการแสดงความเป็นผู้นำของครูใหญ่

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
ใช้อำนาจตามระเบียบที่กำหนดไว้เป็นอย่างดี	21	28.77
แสดงความสามารถของคนที่ผู้อื่นยอมรับ	15	20.55
กวาดล้างผู้อื่นท่าทีความเคียดแค้น	16	21.91
แสดงความมีศรัทธาของตัวครูใหญ่ให้ปรากฏ	21	28.77
รวม	73	100.00

จากตารางที่ 33 ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าการปฏิบัติงานในฐานะผู้นำของหน่วยงานของครูใหญ่โรงเรียนราษฎร์สังกัดกองทัพอากาศ ที่ได้แสดงความเป็นผู้นำอย่างไร ครูใหญ่ตัวอย่างร้อยละ 28.77 กล่าวว่าครูใหญ่แสดงความเป็นผู้นำโดยแสดงความมีศรัทธาต่องานของตัวครูใหญ่เองให้ปรากฏ ร้อยละ 28.77 กล่าวว่า ครูใหญ่ใช้อำนาจตามระเบียบที่กำหนดไว้เป็นอย่างดี ร้อยละ 21.91 กล่าวว่า ครูใหญ่กวาดล้างผู้อื่นท่าทีความเคียดแค้นของคน และร้อยละ 20.55 กล่าวว่า ครูใหญ่แสดงความสามารถของคนแก่ผู้อื่นยอมรับ

จากข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างในด้านการส่งเสริมบำรุงขวัญครู ทอดรูปได้ว่า พฤติกรรมของครูใหญ่โรงเรียนราษฎร์สังกัดกองทัพอากาศ มีแนวโน้มตรงกับหลักวิชา คือ เน้นว่าครูใหญ่อยู่ควบคู่กันตามคำสั่งจะปฏิบัติอย่างจริงจังและมีคนเมຍ แสดงว่าขวัญของคณะครูอยู่ในระดับสูง ขณะที่ครูใหญ่ประมุขครูคาบเรียนกิจการต่าง ๆ คณะครูมีความกระตือรือร้นที่จะทำงานให้ดูลงไม่ ครูใหญ่สนับสนุนการทำงานเองครูโดยยอมรับรู้ไหวความสามารถของครูน้อย ครูใหญ่แสดงความเป็นผู้นำโดยการแสดงความมีศรัทธาต่องานของตัวครูใหญ่เองให้ปรากฏ พฤติกรรมที่มีแนวโน้มไม่ตรงกับหลักวิชาคือ การสั่งละครูในโรงเรียนเอง

ขอเป็นกลุ่มเล็ก ๆ หลายกลุ่ม และการที่ครูใหญ่ได้อำนาจตามระเบียบที่วางไว้เป็นอย่างดี

ก) การขยายผลและส่งเสริมการสวัสดิการของครู

ในหมวดนี้เสนอข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูใหญ่ในด้านช่วยเหลือ ส่งเสริม และการจัดการสวัสดิการ การแบ่งเบาภาระ ให้แก่ครูในโรงเรียนได้เสนอข้อมูลในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 34. พฤติกรรมของครูใหญ่ที่คิดเห็นในการส่งเสริมให้ครูอื่นมีความก้าวหน้า

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
ให้โอกาสไปศึกษาเพิ่มเติมเท่าที่จะทำได้	50	68.49
สนับสนุนและออกค่าใช้จ่ายได้ไปร่วมประชุมทางวิชาการ กับหน่วยงานภายนอก	14	19.18
จัดหาเอกสารทางวิชาการมาให้อ่าน	4	5.48
เชิญวิทยากรภายนอกมาอบรมครู	5	6.85
รวม	73	100.00

ตารางที่ 34 แสดงพฤติกรรมของครูใหญ่ที่คิดเห็นในการส่งเสริมให้ครูอื่นมีความก้าวหน้า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 68.49 ตอบว่า ครูใหญ่ส่งเสริมครูอื่นโดยให้โอกาสไปศึกษาเพิ่มเติมเท่าที่จะทำได้ ร้อยละ 19.18 ตอบว่าครูใหญ่สนับสนุนและออกค่าใช้จ่ายได้ไปร่วมประชุมทางวิชาการกับหน่วยงานภายนอก ร้อยละ 6.85 ตอบว่าครูใหญ่ส่งเสริมโดยการเชิญวิทยากรภายนอกมาอบรมครู และร้อยละ 5.48 ตอบว่าครูใหญ่ส่งเสริมโดยการจัดหาเอกสารทางวิชาการมาให้อ่าน

ตารางที่ 35 พฤติกรรมของครูใหญ่ที่แสดงต่อครูนอญเมื่อครูนอญมีปัญหาเกิดขึ้น

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
ช่วยแก้ปัญหาให้ด้วยความเต็มใจ	47	64.38
ช่วยแก้ปัญหาให้อย่างไม่สะดวกใจนัก	10	13.70
มอบอำนาจให้คนอื่นทำหน้าที่แทนเกี่ยวกับเรื่องนี้	4	5.48
ไม่เกี่ยวข้องกับ	12	16.44
รวม	73	100.00

ตารางที่ 35 แสดงให้เห็นจากข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างว่า เมื่อครูใหญ่ได้ทราบปัญหาล้วนตัวของครูนอญ ครูใหญ่ดำเนินการไปอย่างไร กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 64.38 ตอบว่าครูใหญ่จะแก้ปัญหาให้ด้วยความเต็มใจ ร้อยละ 16.44 ตอบว่าครูใหญ่ไม่เกี่ยวข้องกับครูนอญ ร้อยละ 13.70 ตอบว่าครูใหญ่จะแก้ปัญหาให้อย่างไม่สะดวกใจนัก และร้อยละ 5.48 ตอบว่าครูใหญ่มอบอำนาจให้คนอื่นทำหน้าที่แทนเกี่ยวกับเรื่องนี้

ตารางที่ 36 แสดงถึงความมุ่งหมายในการหาผลประโยชน์ของครูใหญ่

วัตถุประสงค์	จำนวน	ร้อยละ
ช่วยเหลือสวัสดิการครูในโรงเรียนทั้งหมด	27	36.99
ช่วยเหลือครูบางกลุ่ม	2	2.74
ช่วยเหลือตัวครูใหญ่เอง	2	2.74
เอามารุงโรงเรียนเป็นส่วนกลางมีใจเพื่อช่วย เหลือครูหรือตนเอง	42	57.53
รวม	73	100.00

จากตารางที่ 36 แสดงว่าในการที่ครูใหญ่ดำเนินการหาผลประโยชน์ต่าง ๆ นั้น นำมาใช้ประโยชน์ส่วนใดบ้าง กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 57.53 ตอบว่าครูใหญ่หาประโยชน์เพื่อนำมารุงโรงเรียนเป็นส่วนรวมมีใจช่วยเหลือครูหรือตนเอง ร้อยละ 36.99 ตอบว่าครูใหญ่หาผลประโยชน์เพื่อช่วยเหลือสวัสดิการครูในโรงเรียนทั้งหมด ร้อยละ 2.74 ตอบว่าครูใหญ่หาผลประโยชน์เพื่อช่วยเหลือครูบางกลุ่ม และร้อยละ 2.74 ตอบว่าครูใหญ่หาผลประโยชน์เพื่อตัวครูใหญ่เอง

ตารางที่ 37 แสดงวิธีการที่ครูใหญ่จัดการช่วยเหลือครูที่มีรายได้น้อย

วิธีการ	จำนวน	ร้อยละ
มีเงินสวัสดิการโรงเรียนไว้ช่วยเหลือครูยามฉุกเฉิน	23	31.71
ยืมเงินโรงเรียนแล้วหักเงินคืนเมื่อใกล้ในระยะเวลา	36	49.32
หักเงินเดือนครูเดือนละเล็กน้อยสะสมไว้ให้ครูกู้ยืม เมื่อมีความจำเป็น	-	-
ไม่ได้จัดการช่วยเหลืออย่างใด	13	17.80
รวม	73	100.00

จากตารางที่ 37 แสดงให้เห็นวิธีการที่ครูใหญ่ช่วยเหลือครูสวัสดิการของครูน้อย จากข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 49.32 ระบุว่าครูใหญ่ช่วยเหลือสวัสดิการของครูน้อยโดยให้ยืมเงินของโรงเรียน และหักเงินคืนตามงวดได้ในระยะเวลา ร้อยละ 31.71 ระบุว่า ครูใหญ่ช่วยเหลือสวัสดิการของครูน้อยโดยมีเงินสวัสดิการไว้ช่วยเหลือครูยามฉุกเฉิน ร้อยละ 18.97 ระบุว่าครูใหญ่ไม่ได้จัดการช่วยเหลือสวัสดิการครูน้อยแต่อย่างใด

ตารางที่ 38 วิธีการให้ครูใหญ่จัดการแบ่งภาระของครูในโรงเรียน

วิธีการ	จำนวน	ร้อยละ
ยกเว้นค่าเล่าเรียนแก่บุตรครูที่เรียนในโรงเรียนนี้โดย ไม่จำกัดจำนวน	7	9.59
ยกเว้นค่าเล่าเรียนแก่บุตรครูที่เรียนในโรงเรียนนี้โดย จำกัดจำนวน	48	65.75
จัดให้มีทุนการศึกษาไทยเฉพาะสำหรับบุตรครูที่เรียน ในโรงเรียนนี้	6	8.22
ไม่ได้จัดการช่วยเหลือแต่อย่างใด	12	16.44
รวม	73	100.00

ตารางที่ 38 แสดงให้เห็นว่าวิธีการของครูใหญ่โรงเรียนราษฎร์สังกัดกองทัพอากาศในการช่วยแบ่งเบาภาระของครูในโรงเรียน ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างปรากฏว่า ร้อยละ 65.75 ตอบว่าครูใหญ่ยกเว้นค่าเล่าเรียนแก่บุตรครูที่เรียนในโรงเรียนไทย จำกัดจำนวน ร้อยละ 16.44 ตอบว่าครูใหญ่ไม่ได้จัดการช่วยเหลืออย่างใด ร้อยละ 9.59 ตอบว่ายกเว้นค่าเล่าเรียนบุตรครูที่เรียนในโรงเรียนไทยไม่จำกัดจำนวน และ ร้อยละ 8.22 ตอบว่าครูใหญ่จัดให้มีทุนการศึกษาสำหรับบุตรครูที่เรียนในโรงเรียนนี้

จากข้อมูลในด้านการช่วยเหลือส่งเสริมการสวัสดิการของครูชั้นยศ ที่มีปรากฏใน ตาราง: ในหมวดนี้ พอสรุปได้ว่าพฤติกรรมส่วนมากของครูใหญ่ช่วยเหลือ และส่งเสริมครู ให้มีความรู้ความสามารถ และความมั่นคงยิ่งขึ้น คือ ส่งเสริมให้ครูไปศึกษาเพิ่มเติมเท่าที่ จะทำได้ ช่วยออกค่าใช้จ่ายให้ไปรวมประชุมทางวิชาการกับภายนอก ช่วยแก้ปัญหาส่วนตัว ที่เกิดขึ้นด้วยความเต็มใจ จัดเงินไว้เป็นสวัสดิการ ให้ครูกู้ยืม และหักเงินเก็บออมไว้

ระยะยาว ช่วยเหลือแบ่งเบาภาระครูด้วยการให้บุตรของครูในโรงเรียนศึกษาในโรงเรียนนั้นโดยไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียนมีจำนวนจำกัด

พฤติกรรมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับนักเรียน

ผู้วิจัยได้เสนอข้อมูลในเรื่องพฤติกรรมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารโรงเรียน คือ ครูใหญ่กับนักเรียน ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างเป็นข้อเท็จจริงที่นักเรียนตอบในแบบสำรวจแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียนเอง ส่วนที่ 2 เป็นพฤติกรรมทางการบริหารที่ครูใหญ่แสดงต่อนักเรียน 4 ด้าน คือ ด้านการรักษาระเบียบวินัยนักเรียน ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ด้านการเรียนการสอนและกิจกรรมนักเรียน และด้านบริการและสวัสดิการนักเรียน

ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียน

การเสนอข้อมูลในด้านข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียน เป็นการเสนอข้อมูลในด้านสถานะของนักเรียน วิธีการ และเหตุผลที่นักเรียนเข้ามาศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ ซึ่งก็คือ กองทัพอากาศ เสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนและร้อยละ และถือว่าข้อเท็จจริงของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง ซึ่งเสนอเป็นตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 39 แสดงสถานะของนักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนราษฎร์สังกัดกอง
ทัพอากาศ

สถานะของนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
เป็นบุตรข้าราชการกองทัพอากาศ	144	51.40
เป็นบุตรข้าราชการนอกสังกัดกองทัพอากาศ	34	12.23
เป็นบุตรพลเรือนและผู้ปกครองเป็นข้าราชการ สังกัดกองทัพอากาศ	35	12.59
เป็นบุตรพลเรือนและผู้ปกครองเป็นพลเรือน	65	23.38
รวม	278	100.00

จากตารางที่ 39 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างของนักเรียนที่ตอบแบบสำรวจมี
สถานะเป็นบุตรข้าราชการกองทัพอากาศ ร้อยละ 51.40 เป็นบุตรข้าราชการอื่นนอก
กองทัพอากาศ ร้อยละ 12.23 เป็นบุตรพลเรือนอยู่ในความปกครองของข้าราชการ
สังกัดกองทัพอากาศ ร้อยละ 12.59 เป็นบุตรพลเรือนและผู้ปกครองเป็นพลเรือน
ร้อยละ 23.38

ตารางที่ 40 แสดงให้เห็นว่านักเรียนผู้ตอบแบบสำรวจ เข้ามาศึกษาใน
โรงเรียนราษฎร์สังกัดกองวิเทศศึกษาได้โดยวิธีใด

วิธีเข้ามาศึกษาในโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
สอบคัดเลือกเข้ามาเรียน	43	17.27
ได้รับการคัดเลือกเข้ามาเรียน	12	4.31
มีผู้ฝากให้เข้าเรียน	83	29.86
เข้าเรียนได้เพราะโรงเรียนรับทุกคนที่มีคุณสมบัติตามกำหนด	135	48.56
รวม	278	100.00

จากตารางที่ 40 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเข้ามาเรียนในโรงเรียนถวษวิธีดังนี้ ส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 48.56 ตอบว่าเข้าเรียนได้เพราะโรงเรียนรับทุกคน ที่มีคุณสมบัติตามกำหนด ร้อยละ 29.86 ตอบว่ามีผู้ฝากให้เข้าเรียน ร้อยละ 17.27 ตอบว่ามี การ สอด คัด เลือ ก เข้า มา เรี ย น และ ร้อย ละ 4.31 ได้ รับ การ คัด เลือ ก เข้า มา เรี ย น

ตารางที่ ๒.1 แสดงเหตุผลที่นักเรียนต้องเข้าเรียนในโรงเรียนราษฎร์สังกัดกอง
ทัพบก

เหตุผล	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
เรียนโรงเรียนที่อื่นี่อื่นไกล	82	29.50
เก็บค่าเล่าเรียนถูก	11	3.95
อยู่ไกลบ้านหรือมาเรียนได้โดยสะดวก	160	57.55
เข้าเรียนที่โรงเรียนอื่นไม่ได้	25	9.00
รวม	278	100.00

ตารางที่ ๒.1 เป็นข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียน
ในโรงเรียนนี้จากเหตุผลทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 57.55 เข้าเรียนเพราะโรงเรียน
อยู่ไกลบ้าน มาเรียนได้โดยสะดวก ร้อยละ 29.50 เข้าเรียนเพราะเห็นว่าโรงเรียน
เรียนที่อื่นี่อื่นไกล ร้อยละ 3.95 เข้าเรียนเพราะเห็นว่าเก็บค่าเล่าเรียนถูก และ
ร้อยละ 9.00 เข้าเรียนเพราะเข้าเรียนที่โรงเรียนอื่นไม่ได้

พฤติกรรมทางการบริหารที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน

ด้านการรักษาระเบียงวินัยของนักเรียน

เป็นข้อมูลเกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่กลุ่มตัวอย่างนักเรียนตอบในแบบสำรวจในเรื่อง
การรักษาระเบียงวินัย การลงโทษนักเรียน เสนอข้อมูลเป็นตารางที่มีค่าอธิบายระลอม

ตารางที่ 42 แสดงให้เห็นว่านักเรียนจะทราบระเบียบวินัยของโรงเรียนได้
จากที่ไหนบ้าง

แหล่ง	จำนวน	ร้อยละ
ครูผู้สอนนักเรียน	10	3.60
ประกาศนียบัตรวินัยของโรงเรียน	165	59.35
ครูซึ่งทำหน้าที่นายปกครองของโรงเรียน	30	30.22
ครูประจำชั้น	19	6.83
รวม	278	100.00

จากตารางที่ 42 จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 59.35
ทราบระเบียบวินัยของโรงเรียนจากที่ประกาศนียบัตรวินัยของโรงเรียน ร้อยละ 30.22
ทราบจากครูซึ่งทำหน้าที่นายปกครองของโรงเรียน ร้อยละ 6.83 ทราบจากครู
ประจำชั้น และ ร้อยละ 3.60 ทราบจากครูผู้สอนนักเรียน

ตารางที่ 43 แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนใดเลือกสถานที่ในการลงโทษนักเรียน
ที่บ้าน

สถานที่ลงโทษ	จำนวน	ร้อยละ
สถานที่ประชุมนักเรียน	231	85.09
ต่อนักเรียนที่เดินกระทำความผิด	10	3.60
ในห้องเรียน	30	10.79
ในสถานที่อื่นนอกเหนือ	7	2.52
รวม	278	100.00

จากตารางที่ 43 ปรากฏว่าในการลงโทษนักเรียนที่กระทำผิดระเบียบวินัยของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 85.09 ตอบว่าผู้มีอำนาจในการลงโทษนักเรียนทำการลงโทษนักเรียนต่อนักเรียนที่ประชุมนักเรียน ร้อยละ 10.79 ตอบว่า ลงโทษนักเรียนในห้องเรียน ร้อยละ 3.60 ตอบว่าลงโทษนักเรียนต่อนักเรียนที่เดินกระทำความผิด และร้อยละ 2.52 ตอบว่า ลงโทษนักเรียนในสถานที่อื่นนอกเหนือ

ตารางที่ ๒๒. วิธีการลงโทษนักเรียนในความผิดธรรมดาที่ไม่ร้ายแรง

ลักษณะการลงโทษ	จำนวน	ร้อยละ
ไล่ออกจากเรียน	2	0.72
ลดเวลาพักหรือเลิกเรียน	3	2.88
เขียนและอบรม	209	75.18
ทำทัณฑ์วนไว้ และให้กล่าวความดีแก่ตัว	59	21.22
รวม	273	100.00

ตารางที่ ๒๒ แสดงถึงการลงโทษนักเรียนที่มีความผิดธรรมดาที่ไม่ร้ายแรง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 75.18 ตอบว่าไว้วินัยและอบรม ร้อยละ 21.22 ตอบว่าให้ทำทัณฑ์วนและทำความดีแก่ตัว ร้อยละ 2.88 ตอบว่าไว้วิีลดเวลาพักหรือเลิกเรียน และร้อยละ 0.72 ตอบว่าไล่ออกจากเรียน

จากข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน พอสรุปได้ว่าครูใหญ่ในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้นักเรียนทราบระเบียบวินัยของโรงเรียนโดยการประกาศไว้มากกว่าวิธีอื่น การลงโทษนักเรียนใช้วิธีลงโทษต่อหน้าชั้นเรียนเป็นส่วนใหญ่ และที่เหลือใช้กับนักเรียนในความผิดธรรมดา ใช้วิธีเขียนและอบรมเป็นส่วนใหญ่

สถานการณ์ระชาสัมพันธ์โรงเรียน

เสนอข้อมูลเกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่ผู้บริหารจัดให้มีการติดต่อระหว่างโรงเรียนกับบุคคลากรนอกโรงเรียน กว้างเกี่ยวข้องกับหน่วยงานและชุมชน การแจกจ่าย ตลอดจนความร่วมมือสนับสนุนกิจกรรม และบรรยากาศให้แก่นักเรียน

ตารางที่ 45 แสดงให้เห็นถึงวิธีที่โรงเรียนแจ้งเรื่องราวเกี่ยวกับโรงเรียนให้ผู้ปกครองทราบ

วิธีการ	จำนวน	ร้อยละ
สอบถามจากตัวนักเรียนเอง	169	60.79
ได้รับเอกสารที่โรงเรียนส่งไปให้	55	19.78
ครูประจำชั้นติดต่อโดยตรงกับผู้ปกครอง	44	15.83
ผ่านสมาคมครูและผู้ปกครองนักเรียน	10	3.60
รวม	278	100.00

ตามตารางที่ 45 แสดงให้เห็นว่าการติดต่อระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองมีทางใดบ้าง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 60.79 ตอบว่า ผู้ปกครองต้องสอบถามจากนักเรียนเอง ร้อยละ 19.78 ตอบว่าผู้ปกครองได้รับเอกสารที่โรงเรียนส่งไปให้ ร้อยละ 15.83 ตอบว่าครูประจำชั้นเป็นผู้ติดต่อกับผู้ปกครอง และร้อยละ 3.60 ตอบว่า ผู้ปกครองทราบจากสมาคมครูและผู้ปกครอง

ตารางที่ 46 แสดงถึงวิธีการที่โรงเรียนจัดการเมื่อมีข่าวไม่ดีเกี่ยวกับโรงเรียน

วิธีการ	จำนวน	ร้อยละ
แก้ข่าวทันทีที่ทางลือมาสวน	5	1.80
ส่งเอกสารแก่ข่าวไปยังผู้ปกครอง	41	14.75
ชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจตามข้อเท็จจริง	226	81.29
สร้างเรื่องที่ดีอย่างอื่นให้ประวา ฒคนใจแทน	6	2.16
รวม	278	100.00

จากตารางที่ 46 แสดงว่าเมื่อมีข่าวไม่ดีเกี่ยวกับโรงเรียนเกิดขึ้น โรงเรียนจะ
 ต้องมีวิธีที่จะทำให้ข่าวไม่กั้นนั้นหายไป นักเรียนที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนมากร้อยละ 81.29
 ตอบว่าโรงเรียนชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจตามข้อเท็จจริงเพื่อให้นักเรียนจะได้ช่วยแก้ข่าวเอง
 ร้อยละ 14.75 ตอบว่าโรงเรียนส่งเอกสารแก่ข่าวไปยังผู้ปกครองนักเรียน ร้อยละ
 2.16 ตอบว่าโรงเรียนมีสื่ออื่นเรื่องไว้เฉย ๆ และสร้างเรื่องที่ดีของโรงเรียนให้ประวา
 ฒคนใจแทน และมีเพียงร้อยละ 1.80 ตอบว่า โรงเรียนได้แก้ข่าวทันทีที่ทางลือมาสวน

ตารางที่ 47 แสดงถึงความร่วมมือของโรงเรียนที่จัดหน่วยเหนือ เพื่อบริการเกี่ยวกับกร
อุตสาหกรรม

วิธีการ	จำนวน	ร้อยละ
โรงเรียนส่งนักเรียนไปช่วยเหลือเมื่อได้รับการ ขอร้อง	126	45.32
โรงเรียนเสนอตัวเองโดยส่งนักเรียนไปช่วยเหลือเสมอ	83	29.86
โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนไปช่วยเหลือโดยส่วนตัว	44	15.82
โรงเรียนไม่อนุญาตให้นักเรียนไปเกี่ยวข้องด้วย	25	9.00
รวม	278	100.00

จากตารางที่ 47 จะเห็นว่าเมื่อหน่วยเหนือของโรงเรียนจัดการการอุตสาหกรรม
โรงเรียนเป็นหน่วยหนึ่งก็ควรจะมีส่วนร่วมในงานนั้น จากค่าทอมของกลยุทธ์ตัวอย่าง ร้อยละ
45.32 หมายความว่า โรงเรียนจะส่งนักเรียนไปช่วยเหลือเมื่อโรงเรียนได้รับการขอร้องให้ไป
ร่วมงาน ร้อยละ 29.86 หมายความว่า โรงเรียนเสนอตัวเองเข้าไปมีส่วนร่วมช่วยเหลือใน
งานเสมอ ร้อยละ 15.82 หมายความว่า โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนไปช่วยเหลือเป็นส่วนตัว
และร้อยละ 9.00 หมายความว่า โรงเรียนไม่อนุญาตให้นักเรียนไปเกี่ยวข้องด้วย

ตารางที่ 48 แสดงถึงความร่วมมือของผู้ปกครองและประชาชนที่ให้กับโรงเรียน

ความร่วมมือ	จำนวน	ร้อยละ
ดีมาก	44	15.83
ดี	113	40.65
ปานกลาง	85	30.57
น้อย	36	12.95
รวม	278	100.00

จากตารางที่ 48 แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นได้รับความสนใจจากผู้ปกครองนักเรียนและประชาชนในเขตพื้นที่เชียงใหม่ จากการตอบของครูผู้สอนมี ร้อยละ 15.83 ถือว่า ได้รับความร่วมมือดีมาก ร้อยละ 40.65 ถือว่า ได้รับความร่วมมือดี ร้อยละ 30.57 ถือว่า ได้รับความร่วมมือปานกลาง และร้อยละ 12.95 ถือว่า ได้รับความร่วมมือน้อย

จากข้อมูลในด้านการจัดการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ของครูผู้ให้คำปรึกษาที่ไม่ได้จัดให้มีการติดต่อระหว่างโรงเรียนกับบ้านเป็นส่วนใหญ่ ผู้ปกครองจะทราบเรื่องราวต่าง ๆ ต้องไปตามตัวนักเรียน ในกรณีที่มีเรื่องไม่ดีเกิดขึ้นกับโรงเรียน ครูใหญ่จะอธิบายให้เด็กเรียนทราบข้อเท็จจริงมากกว่าดำเนินการ โดยตัวผู้เรียน ในด้านความร่วมมือที่โรงเรียนให้กับชุมชนหรือหน่วยงานอยู่ในเกณฑ์ดี

ด้านการเรียน การสอน และกิจกรรมนักเรียน

ในถ้านี้เสนอข้อมูลเกี่ยวกับการใช้แบบเรียน แหล่งหนังสือ อุปกรณ์การเรียน สภาพของโรงเรียน และการจัดกิจกรรมนักเรียน เสนอข้อมูลเป็นตารางกล่าวถึงรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 49 แสดงถึงแบบเรียนในโรงเรียนสังกัดของเทศบาลเมืองโรงเรียน

ชนิดของแบบเรียน	จำนวน	ร้อยละ
แบบเรียนของกรมวิชาการอย่างเต็ม	63	22.30
แบบเรียนของกรมวิชาการและมีแบบเรียนที่ผู้ประกอบ	100	35.97
แบบเรียนอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้ใช้	113	40.65
ไม่ใช่แบบเรียนเลย แต่ผู้สอนจะสอน	3	1.08
รวม	279	100.00

จากตารางที่ 49 จะเห็นว่าการใช้แบบเรียนในโรงเรียนเทศบาลเมืองสุราษฎร์สังกัดเทศบาลเมืองต่างกัน จากจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 22.30 กล่าวว่า ใช้แบบเรียนของกรมวิชาการอย่างเต็ม ร้อยละ 35.97 กล่าวว่าใช้แบบเรียนของกรมวิชาการ และมีแบบเรียนอื่นประกอบ ร้อยละ 40.65 กล่าวว่าใช้แบบเรียนอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาต และมีเพียงร้อยละ 1.08 กล่าวว่าไม่ใช่แบบเรียนเลย แต่ผู้สอนจะสอน

ตารางที่ 50 แอ่งกึ่งแห้งตื้นกึ่งเรือนจะผาต้งสี่อย่างประกอบนอกเหนือจากขุมเรือน

แหล่งต้งกึ่งเรือนจะผาต้ง	จำนวน	ร้อยละ
ในคลองตมูก	219	78.78
ในคูต้งสี่ประจําห้องเรือน	4	1.44
กรุสองประจําวิชา	10	3.60
จัดต้งเอง	45	16.16
รวม	278	100.00

ตารางที่ 50 ขอมูลแสดงให้เห็นว่า แอ่งใบบารต้งสี่อย่างประกอบนอกเหนือจากขุมเรือนนี้ กลุ่มที่วอยมากที่สุด ร้อยละ 78.78 ตอว่า ผาต้งใบบารต้งตมูก ร้อยละ 16.16 ตอว่าต้งจัดต้งเอง ร้อยละ 3.06 ซมกับจากกรุสองประจําวิชา และร้อยละ 1.44 ตอว่า ผาได้จากคูต้งสี่ในโรงเรือน

ตารางที่ 51 แสดงให้เห็นว่าครูใช้อุปกรณ์การสอนมากน้อยเพียงใด

การใช้อุปกรณ์การสอน	จำนวน	ร้อยละ
มาก	28	10.07
ปานกลาง	132	47.48
น้อย	105	37.77
ไม่ได้ใช้เลย	13	4.68
รวม	278	100.00

ตารางที่ 51 จะเห็นว่าในการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนแล้ว ให้นักเรียนใช้สื่อ
 เข้าใจชัดเจนนั้น นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 10.07 คิดว่า ใช้อุปกรณ์การสอนมาก
 ร้อยละ 47.48 คิดว่า ใช้อุปกรณ์การสอนปานกลาง ร้อยละ 37.77 คิดว่า ใช้อุปกรณ์
 การสอนน้อย และร้อยละ 4.68 คิดว่าไม่ได้ใช้เลย

ตารางที่ 52 สภาพของห้องเรียนของโรงเรียนราษฎร์สังักคลองพิชชาดาก

สภาพห้องเรียน	จำนวน	ร้อยละ
กั้นรวม	20	7.19
แสงสว่างไม่พอ	27	9.74
มีเสียงภายนอกรบกวน	98	35.25
ลมปะปนห้องเรียนหัดดี	133	47.85
รวม	278	100.00

จากตารางที่ 52 พบว่าแหล่งที่ตั้งลักษณะสภาพห้องเรียนของโรงเรียน กลุ่มวัดสว่าง
ร้อยละ 47.85 ลมปะปนห้องเรียนหัดดี ร้อยละ 35.25 พบว่า มีเสียงภายนอกรบกวน
ร้อยละ 9.74 พบว่า แสงสว่างไม่พอ และร้อยละ 7.19 พบว่า ห้องเรียนกั้นรวม

ตารางที่ 53 แสดงความมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมนันทนาการในโรงเรียน

ความมุ่งหมายหลัก	จำนวน	ร้อยละ
จัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียน	164	58.53
กิจกรรมนันทนาการเพื่อการส่งเสริมโรงเรียน	62	20.30
เพื่อแข่งขันกับโรงเรียนอื่น	24	8.61
เพื่อหารายได้มาช่วยโรงเรียน	28	10.08
รวม	278	100.00

จากตารางที่ 53 แสดงถึงความมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมนันทนาการ จากข้อมูลในตารางปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 58.99 ระบุว่า จัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียน ร้อยละ 20.30 ระบุว่า จัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่กิจการของโรงเรียน ร้อยละ 10.08 ระบุว่า จัดกิจกรรมเพื่อหารายได้มาช่วยโรงเรียน และร้อยละ 8.61 ระบุว่า จัดกิจกรรมเพื่อแข่งขันกับโรงเรียนอื่น

จากข้อมูลข้างกล่าว เปรียบการสอน และการจัดกิจกรรม จะสรุปได้จากข้อเท็จจริงของกลุ่มตัวอย่างว่า ครูใหญ่ในฐานะผู้บริหารโรงเรียน จัดทำโรงเรียนให้ชุมชน เรียนดี ประหยัดพอควร และโรงเรียนเพียงส่วนนี้เป็นส่วนใหญ่ ครูใหญ่ยังจัดกิจกรรมนันทนาการของโรงเรียนแก่เด็กจากหมู่บ้านใกล้เคียงให้เข้าเรียนในโรงเรียน จัดเรียนต่อหาเรื่องจากนักเรียนผู้เป็นส่วนใหญ่ ครูใหญ่จัดอุปกรณ์การขอเงินไปให้ครูของนักเรียนผ่านกลาง คณะครูช่วยจัดอาหารกลางวันให้ครูและคนในโรงเรียนที่ดี และหาเงินได้มีกิจกรรมกับนักเรียนที่มีความสนใจของนักเรียน

ความเกี่ยวข้องระหว่างวิธีการนักเรียน

เสนอข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการทำงาน ๆ ที่นักเรียนมีหรือมาจากแหล่งเพื่อที่จะมองโรงเรียน และวิธีการทำงานอย่างโรงเรียนไม่ได้ใช้หรือไม่ใช้ นักเรียนได้เลือกวิธีใดอย่างหนึ่ง และข้อมูลในความสัมพันธ์ที่นักเรียนมีความเกี่ยวข้องทำให้โรงเรียนจัดได้มากขึ้น

ตาราง 5b แสดงให้เห็นว่าเมื่อนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนจะเพิ่มขึ้น ค่าเฉลี่ยคือ

วิธีการ	จำนวน	ร้อยละ
มีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียน หรือฝ่ายที่ปรึกษาของนักเรียน	33	15.47
มีทัศนคติที่ประจักษ์	141	50.72
มีทัศนคติที่เห็นแก่ตัว	67	24.10
ทัศนคติที่ใจดี	27	9.71
รวม	270	100.00

ตารางที่ 5b แสดงวิธีที่มีค่าที่นักเรียนมีในโรงเรียนรวม ซึ่งมีการมองที่มองกลุ่มที่มอง ร้อยละ 50.72 หมายความว่า ทัศนคติที่ประจักษ์ ร้อยละ 24.10 หมายความว่า ทัศนคติที่เห็นแก่ตัว ร้อยละ 15.47 หมายความว่า ทัศนคติที่ใจดีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียน หรือฝ่ายที่ปรึกษาของนักเรียน ร้อยละ 9.71 หมายความว่า ทัศนคติที่ใจดี

ตารางที่ 55 แสดงบริการทางสุขภาพที่โรงเรียนจัดให้นักเรียน

บริการทางสุขภาพ	รวม	ร้อยละ
โรงเรียนจัดให้มีการตรวจสุขภาพประจำปี	131	47.42
โรงเรียนแนะนำให้นักเรียนไปตรวจสุขภาพประจำปี	30	10.79
บุคลากรของโรงเรียนไปตรวจสุขภาพเอง	11	3.96
นักเรียนไม่ได้รับการตรวจสุขภาพในรอบปีที่ผ่านมา	106	38.13
รวม	278	100.00

จากตารางที่ 55 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างของนักเรียนโรงเรียนราชบุรีสังกัดภาคกลางมีสุขภาพร้อยละ 47.42 ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีจากโรงเรียน ร้อยละ 10.79 ได้รับคำแนะนำให้นักเรียนไปตรวจสุขภาพประจำปี ร้อยละ 3.96 บุคลากรของโรงเรียนไปตรวจสุขภาพเอง และร้อยละ 38.13 ไม่ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี

ตารางที่ 56 แสดงว่าเมื่อนักเรียนเข้าเป็นนักเรียนใหม่ของโรงเรียน นักเรียนได้รับการ
จัดจาก

ผู้ที่ได้ค่าจ้าง	จำนวน	ร้อยละ
ครูใหญ่ในการประชุมใหญ่ผู้ปกครอง	76	28.06
ครูประจำชั้น	123	44.84
เอกสารคู่มือนักเรียน	8	2.88
ประกาศของโรงเรียน	69	24.82
รวม	276	100.00

จากตารางที่ 56 จะเห็นว่าเมื่อนักเรียนใหม่ของโรงเรียนทราบวิธีแจ้งคิ
กองที่อาคาร กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสำรวจ ร้อยละ 28.06 กล่าวว่า ครูใหญ่เป็นผู้แจ้งคิ
ที่แจ้งให้นักเรียนทราบระเบียบการต่าง ๆ ของโรงเรียน ร้อยละ 44.84 กล่าวว่า ใ
ทราบระเบียบต่าง ๆ ของโรงเรียนจากครูประจำชั้น ร้อยละ 24.82 กล่าวว่า ได้ทราบ
ระเบียบต่าง ๆ ของโรงเรียนจากประกาศของโรงเรียนที่ประกาศให้นักเรียนทราบ และอีก
ร้อยละ 2.88 กล่าวว่า ได้ทราบจากเอกสารหรือสมุดคู่มือนักเรียนที่โรงเรียนจัดส่งใ
นักเรียน

ตารางที่ 57 แสดงการจัดบริการรักษาความผิดปกติของนักเรียน

วิธีจัด	จำนวน	ร้อยละ
อบรมให้รู้จักวิธีป้องกันภัยต่าง ๆ อย่างดี	50	17.99
สาธิตวิธีรักษาความผิดปกติต่าง ๆ ให้แก่เรียนจนเข้าใจ	47	16.94
จัดสอนเฉพาะในวิชาสุขศึกษาและอนุศาสนา	135	48.56
ไม่ได้จัดสอนเลย	46	16.54
รวม	278	100.00

จากตารางที่ 57 กลุ่มตัวอย่างได้แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนได้จัดบริการในด้านรักษาความผิดปกติให้กับนักเรียนดังนี้ ร้อยละ 17.99 ระบุว่า โรงเรียนได้อบรมให้นักเรียนให้รู้จักวิธีป้องกันภัยต่าง ๆ อย่างดี ร้อยละ 16.94 ได้ชมวิธีการรักษาความผิดปกติที่โรงเรียนสาธิตให้จนเข้าใจ ร้อยละ 48.56 ระบุว่า นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการรักษาความผิดปกติจากครูเรียนวิชาสุขศึกษาและอนุศาสนาเท่านั้น และร้อยละ 16.54 ระบุว่าไม่ได้รับการสอน อบรม หรือสาธิตในเรื่องการรักษาความผิดปกติแก่นักเรียนเลย

ตารางที่ 53 แสดงความต้องการของนักเรียนในด้านบริการต่าง ๆ

บริการ	น้ำหนักคะแนนที่ได้	ร้อยละ
ด้านสุขภาพ การรักษาพยาบาล ยารักษาโรค	266	9.57
ความสะดวกอาหาร โรงอาหาร น้ำดื่ม สุขา	266	16.77
ห้องสมุด กั้นแถบ โคมไฟกลาง หนังสือพิมพ์	336	12.09
อุปกรณ์การสอบไม่พอ ห้องเรียนไม่เหมาะสม	363	13.24
บริการรถรับส่งนักเรียน ใ้ใช้ใบกิจกรรมต่าง ๆ	343	12.41
การกีฬา และศึกษา อุปกรณ์ โคมไฟ	374	13.45
การให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน การจัดสวนในโรงเรียน	180	6.47
บริการให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครอง และแนวทางศึกษาต่อ	211	7.59
ต้องการจัดกิจกรรมให้ทราบความสนใจ มีส่วนร่วม		
ใบกิจกรรม	234	8.41
รวม	2780	100.00

จากตารางที่ 53 แสดงให้เห็นได้ว่าบริการต่าง ๆ ที่โรงเรียนควรจัดให้นักเรียนแก่ในโรงเรียนรวมครูสังกัดกองทัพอากาศ ทั้ง 5 โรงเรียนนี้ บางโรงเรียนยังมิได้จัดให้ความต้องการในบริการต่าง ๆ ที่กลุ่มตัวอย่างต้องการ เรื่องน้ำหนักคะแนนอาจสูงไปเท่านี้

บริการในด้านรักษาความสะดวก เกี่ยวกับอาหาร โรงอาหาร น้ำดื่ม สุขา ร้อยละ 16.77

บริการในด้านการจัดหาอุปกรณ์ต่างและศึกษาให้เพียงพอ ร้อยละ 13.45

บริการในด้านอุปกรณ์การสอบไม่เพียงพอ ห้องเรียนไม่ถูกใช้ประโยชน์ ร้อยละ 13.24

บริการการจัดการรถรับส่งนักเรียน จัดรถรับส่งในงานกิจกรรมต่าง ๆ ร้อยละ 12.41

บริการห้องสมุด เกี่ยวกับหนังสือพิมพ์เพียงพอ ไม่ได้รับความพึงพอใจ	ร้อยละ 12.09
บริการด้านสุขภาพ การรักษาพยาบาล บริการเภสัช	ร้อยละ 9.57
การจัดกิจกรรมส่งเสริมความสนใจของนักเรียน	ร้อยละ 8.41
บริการให้คำแนะนำให้คำปรึกษา และแนวทางในการศึกษาต่อ	ร้อยละ 7.59
บริการให้ความปลอดภัยแก่นักเรียน การวัดสวนใหญ่ควีน	ร้อยละ 6.75

จากข้อมูลในด้านการจัดบริการและสวัสดิการนักเรียน อันเห็นเด่นชัดของผู้บริหารโรงเรียน จะสังเกตเห็นได้ชัดว่าผู้บริหารส่วนใหญ่จัดให้มีการบริการด้านสุขภาพ และไม่ได้จัดในค่าชมบริการให้คำแนะนำปรึกษาโดยตรง ไม่ได้จัดให้มีการประเมินผลแก่นักเรียนในชั้นเรียน คงให้เป็นหน้าที่ของครูประจำชั้นที่วางแผนแนะนำแก่นักเรียนเท่านั้น ในการขอให้นักเรียนรู้จักวิธีรักษาความปลอดภัยต่าง ๆ ก็จัดสอนเฉพาะในวิชาลูกเสือ อนุบาลเท่านั้น

บริการต่าง ๆ ที่ผู้บริหารโรงเรียนยังไม่ได้จัดขึ้น หรือจัดแล้วแต่ยังไม่เพียงพอได้แก่บริการในการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับน้ำดื่ม อาหาร และโรงอาหาร ห้องสมุด จัดอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นแก่โรงเรียน บริการรถรับส่ง บริการหลังเลิกเรียน บริการด้านสุขภาพ การรักษาพยาบาล การจัดกิจกรรมนักเรียน การให้คำปรึกษา และแนะแนวทางในการศึกษาต่อ และบริการในด้านความปลอดภัยแก่นักเรียน

จากข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจความคิดเห็นในเรื่องพฤติกรรมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับครูในโรงเรียนราษฎร์สังกัดกองทัพอากาศทั้ง 6 ค่าย ที่ได้วิเคราะห์มาแล้ว ขอสรุปได้ดังนี้

ความสัมพันธ์ทั่วไประหว่างครูใหญ่กับครูชั้นนี้ พฤติกรรมส่วนใหญ่ของครูใหญ่มีแนวโน้มไปในทางตรงกันข้ามกับคณาจารย์ กล่าวคือ ครูใหญ่ใช้เวลาว่างตั้งสรวลกับครูน้อยเสมอ มีความสนิทสนมกับครูน้อยดี มีความเห็นอกเห็นใจแก่ครูน้อย แม้ว่าจะได้รับยกย่องชื่นชม และเสาะหาใจใช้จากครูน้อยทุกคนเท่าเทียมกัน ก็ว่าครูทุกคนเป็นเพื่อนครูมากกว่าผู้บังคับบัญชาด้วยซ้ำไปบ้างก็มี

ครูใหญ่ผู้ดำรงครูน้อยตามสภาพของครูน้อย คือใช้ระเบียบวินัยทหาร คำตักเตือนที่เป็นทหาร และใช้ระเบียบข้าราชการพลเรือนสำหรับครูพลเรือน ทำการใกล้ชิดกับครู

ประณอมเพื่อชีวิตที่ขัดแย้งระหว่างครู ร่วมกับนิสิตชอบเริ่มครูที่ชอบปฏิบัติงานมีหลากหลาย มอช
อำนวยการลงโทษนักเรียนให้กับครูคนใดคนหนึ่งตามดุลยพินิจ แต่ครูใหญ่มักจะออกกระเป๋ม
ข้อบังคับเพิ่มขึ้นมาเมื่อมีผู้ปกครอง เสนอ ฯลฯ และมักจะถ่วงเวลาเหตุของความประพฤติของเพื่อนักเ
หรือลงโทษผู้ปกครองเรื่องคนเดียว

ครูใหญ่รับครูที่เปลี่ยนใจเปลี่ยนใจมีการคัดเลือกจากบุคคลทั่วไปอย่างกว้างขวาง
มอบอำนาจให้ทหารช่างานให้กับผู้ดำรงตำแหน่งเป็นตำแหน่ง ๆ ไป จัดวิชาให้ครูใหม่สอน
โดยคำนึงถึงตามฉบับและเนื้อหาวิชาที่ครูใหม่ศึกษามาโดยตรง เป็นอันกลับมรก และพิจารณา
ตงกับระบอบอื่นเป็นอันกลับใจ แต่ครูใหญ่ไม่ใส่ใจจัดการอบรมก่อนมีปฏิบัติงาน (Pre-service
Training) ให้แก่ครูใหม่ และครูใหญ่มักจะคาดหวังแก่ครูใหม่เข้าสอนทันทีที่เข้ารับงาน

เมื่อครูใหม่มีแนวความคิดใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงาน มักจะนำสภาพที่ทราบหรือครูส่วน
ใหญ่กลับมาไปปฏิบัติ การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนจะถือความเห็นของคณาจารย์เป็นหลัก
ครูใหญ่ส่วนใหญ่มุ่งงานเป็นลายลักษณ์อักษร และให้ผู้นับถือได้เพียงถือรับทราบไว้เป็นหลักฐาน
และจะต้องแสดงนโยบายให้ทราบอย่างชัดเจนแก่ผู้ปกครองและผู้ร่วมงาน แต่ครูใหญ่ส่วนใหญ่มักจะ
พิจารณาผลงานของครูน้อยหรือมองไม่เห็นและไม่ดีในคณาจารย์ เหตุที่ระงับใจในส่วนมากจะต้องกัน
เป็นส่วนตัว

หากเราพิจารณาสถานะครูส่วนใหญ่อยู่ในระดับชั้นสูง ซึ่งเห็นได้จากเมื่อครูใหญ่อยู่
ด้วยก็ความสำคัญ จะดูลักษณะของบุคลากรอื่นเรื่อง มีความกระตือรือร้นต่อการที่จะปฏิบัติงาน
ให้ดูลงไป ครูใหญ่เองก็ยอมรับในความสามารถของครูน้อย ถึงแม้จะดูว่าเป็นผู้นำโดย
แสดงความสามารถของงานของตัวครูใหญ่เองไปปรากฏ แต่ในขณะที่เกี่ยวข้องกับครูส่วนใหญ่นั้น
แตกต่างกันเป็นหมู่ เป็นพวก ไม่ใคร่มีความสามัคคีกัน

ครูใหญ่ส่วนใหญ่อัปเดตการส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้า โดยให้โอกาสให้ฝึกภาคกลาง
นอกเหนือที่จะทำใจ ออกค่าใช้จ่ายให้ไปร่วมมีประชุมทางวิชาการที่หน่วยงานกลาง ๆ จัดขึ้น
จัดการได้มีเงินสวัสดิการของโรงเรียนเพื่อช่วยเหลือครูเมื่อมีความจำเป็น ตามข้อบังคับ
ปัญหาส่วนตัวของครูด้วยความเก๋มใจ รวมทั้งจัดการให้บุตรครูในโรงเรียนนั้น ๆ จำนวนหนึ่ง
ก็ทราบว่าเข้าเรียนในโรงเรียนโดยไม่ได้เสียค่าเล่าเรียนและค่าอาหารเลี้ยง

จากข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจข้อเท็จจริงในเรื่องพฤติกรรมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับนักเรียนในโรงเรียนราษฎร์ซึ่งสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์และวิเคราะห์ผลของข้อมูลเบื้องต้น

นักเรียนที่เลือกอยู่ในโรงเรียนราษฎร์ซึ่งสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ (เก็บร้อยละ 50) เป็นบุตรข้าราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ที่อยู่ในระดับใกล้เคียงผู้บริหารโรงเรียนไม่มีการสอบคัดเลือก ขณะนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่มีบ้านอยู่ใกล้โรงเรียน มาเรียนได้สะดวก

ครูใหญ่จัดให้มีการรักษาวินัยของโรงเรียน โดยประกาศให้แก่นักเรียนทราบและให้ข้อคิดกับของโรงเรียน เมื่อนักเรียนกระทำผิดวินัยจะถูกลงโทษด้วยวิธีที่เลือกและยอมรับเป็นส่วนใหญ่ และส่วนหนึ่งโทษจะตกหนักกว่านักเรียนนอกโรงเรียน

ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ครูใหญ่ส่วนมากไม่จัดให้มีการติดต่อปรึกษาหารือกับผู้บริหารโรงเรียน ถ้าผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์เกี่ยวกับโรงเรียน จะต้องถามจากตัวนักเรียนเอง เมื่อมีข่าวที่ไม่ดีเกิดขึ้นแก่โรงเรียน ครูใหญ่จัดให้วิทยานิพนธ์ข้อเท็จจริงให้นักเรียนได้ทราบ เพื่อให้ชุมชนของนักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องนักเรียนเข้าใจตามความจริง ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในเกณฑ์ดี

กิจการโรงเรียน จัดให้นักเรียนเรียนโรงเรียนของกรมศึกษาธิการร่วมกับแบบเรียนต้นที่โรงเรียนอนุบาลจากกระทรวงศึกษาธิการ และครูใหญ่เห็นว่าถ้าโรงเรียนต้องจัดหาหนังสือประกอบการศึกษาเรียนเอง หรือจัดหาเอง แทนที่จะจัดซื้อหนังสือประกอบการศึกษาไป ประจําโรงเรียน ครูใหญ่ปรารถนาจะลดภาระของนักเรียนและครูโรงเรียนกลางและครูข้างตัว ของโรงเรียนส่วนใหญ่อยู่ในสภาพเหมาะสม กิจการรณรงคการศึกษาของนักเรียนต้องจัดให้มีการศึกษาของนักเรียนเป็นส่วนใหญ่

ในด้านบริการสวัสดิการนักเรียน ครูใหญ่จัดให้มีการตรวจสุขภาพประจำปีแก่นักเรียน วิทยบริการระดับชั้นนักเรียน ไม่ให้จัดบริการแนะนำปรึกษาแก่นักเรียน จัดคณะแนวโดยตรง ไม่ให้จัดให้มีการประชุมนี้เทศเพื่อรับแจ้งและแนะนำนักเรียนใหม่อย่างเร่งด่วนทาง การบริการ เป็นหน้าที่ของครูประจำชั้นที่แจ้งแก่นักเรียนในห้องเรียน จัดให้บริการอบรมทาง การรักษาความปลอดภัยบ้างไม่มากนัก นักเรียนส่วนใหญ่จะเรียนรู้อากวิชาการและคุณลักษณะ

บริการต่าง ๆ ที่นักเรียนต้องการให้ครูใหญ่ในฐานะผู้บริหารโรงเรียนจัดทำขึ้นคือ บริการด้านรักษาความสะอาดของสถานที่ เช่น โรงอาหาร ห้องสุขา จัดให้มีน้ำสะอาดสำหรับดื่ม วัสดุอุปกรณ์ที่เอาใจออกดีจำนวนนักเรียน ต้องการบริการรถรับส่งเพิ่มขึ้น บริการห้องสมุด บริการสุขภาพและรักษาพยาบาล ล้วนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ การให้คำแนะนำปรึกษาอย่างถูกต้อง รวมถึงบริการด้านความปลอดภัยนักเรียนจากภรรจาร

เมื่อพิจารณาจากกิจกรรมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับบุคลากรในโรงเรียนแล้ว จะพบว่ากิจกรรมของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ที่กระทำไปไม่ทางดีและมีลักษณะเป็นระชาที่ขี้โกง จึงอาจกล่าวได้ว่ากิจกรรมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับบุคลากรในโรงเรียนเป็นไปอย่างผสมผสานที่ดี ที่ตั้งไว้